

LỄ THẬT VỀ SỰ CỨU CHUỘC

Bài 15 - Phần 3 - Sự mầu nhiệm về công việc mà Đức Chúa Trời đã tạo nên trong ngày thứ ba.

Chúng ta đang học những sự mầu nhiệm về các công việc mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã tạo nên trong bảy ngày sáng thế của Ngài, là những sự được Đức Thánh-Linh tỏ ra theo kỳ đã định trước của Đức Chúa Trời.

Sáng thế ký 1:9-13: Đức Chúa Trời lại phán rằng: **Những nước ở dưới trời phải tụ lại một nơi, và phải có chỗ khô cạn bày ra; thì có như vậy.** Đức Chúa Trời đặt tên chỗ khô cạn là đất, còn nơi nước tụ lại là biển. Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt lành. Đức Chúa Trời lại phán rằng: **Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất; thì có như vậy.** Đất sanh cây cỏ: **cỏ kết hạt tùy theo loại, cây kết quả có hạt trong mình, tùy theo loại.** Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt lành. **Vậy, có buổi chiều và buổi mai; ấy là ngày thứ ba.**

Trước khi chúng ta bước vào suy gẫm những sự mầu nhiệm mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã làm trong ngày thứ ba của cuộc sáng thế, chúng ta cần phải nhận biết Lời của Đức Chúa Trời đã chép trong sách Sáng thế ký, cùng các Lời của Đức Chúa Trời được chép trong các sách của Kinh-Thánh, vì hết thấy các Lời đó đều là lời tri thức, là lời tiên tri, mà loài người xác thịt không thể dùng sự hiểu biết của xác thịt mình mà nhận biết được, nhưng phải thông qua những sự được tỏ ra của Đức Thánh-Linh, vì hết thấy mọi sự đã chép trong Kinh-Thánh đều làm chứng về Đức Chúa Jêsus Christ, nghĩa là làm chứng về công việc của Lời Đức Chúa Trời, sẽ làm chứng về Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời thi hành sự cứu chuộc loài người qua Lời của Ngài, là Lời mà Ngài đã ban cho loài người qua Môi-se, cùng qua các đấng tiên tri của Ngài, như Lời Chúa đã chép:

2 Phi-e-rơ 1:20-21: Trước hết, phải biết rõ rằng chẳng có lời tiên tri nào trong Kinh Thánh lấy ý riêng giải nghĩa được. Vì chẳng hề có lời tiên tri nào là bởi ý một người nào mà ra, nhưng ấy là bởi Đức Thánh Linh cảm động mà người ta đã nói bởi Đức Chúa Trời.

Khải huyền 19:6-10: Đoạn, tôi lại nghe có tiếng như một đám đông vô số người, khác nào tiếng nước lớn hoặc như tiếng sấm dữ, mà rằng: **A-lê-lu-gia! Vì Chúa là Đức Chúa Trời chúng ta, là Đấng Toàn năng, đã cầm quyền cai trị.** Chúng ta hãy hớn hởi vui mừng, tôn vinh Ngài; vì lễ cưới Chiên Con đã tới, và vợ Ngài đã sửa soạn, đã cho người được mặc áo sáng láng tinh sạch bằng vải gai mịn (vải gai mịn tức là công việc công bình của các thánh đồ). Thiên sứ phán cùng tôi rằng: **Hãy chép: Phước thay cho những kẻ được mời đến dự tiệc cưới Chiên Con!** Người lại tiếp rằng: **Đó là những Lời chân thật của Đức Chúa Trời.** Tôi bèn gieo mình xuống dưới chân người đang thờ lạy; song người phán rằng: **Hãy giữ lấy, đừng làm vậy; ta là bạn tôi tớ với người và với anh em người là người cùng giữ Lời chứng của Đức Chúa Jêsus.** Người hãy thờ lạy Đức Chúa Trời. Vì sự làm chứng cho Đức Chúa Jêsus là đại ý của lời tiên tri.

Khi Đức Chúa Jêsus Christ thi hành chức vụ của Ngài ở trên đất này, Ngài đã tỏ cho các môn đồ của Ngài biết hết thấy các Lời mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán với Môi-se và được Môi-se chép xuống trong Kinh-Thánh, đều nói về Ngài, vì Danh của Đức Chúa Jêsus Christ được xưng là Lời Đức Chúa Trời và Chúa Jêsus đến thế gian này là để làm chứng cho Lễ thật, nghĩa là thông qua Đức Chúa Jêsus mà những người nào được Đức Chúa Cha chọn và giao cho Đức Chúa Jêsus, thì những người đó mới có thể đến với Lời của Đức Chúa Trời được, như Chúa Jêsus đã phán: **“Ví bằng Cha, là Đấng sai Ta, không kéo đến, thì chẳng có ai được đến cùng Ta, và Ta sẽ làm cho người đó sống lại nơi ngày sau rốt.”** (Giăng 6:44).

Bản King James version chép: ⁴⁴No^{G3762} man^{G3762} can^{G1410} come^{G2064} to me, except^{G3362} the Father^{G3962} which^{G3588} hath sent^{G3992} me draw^{G1670} him: and I will raise^{G450} him up at the last^{G2078} day^{G2250}.

Chữ kéo đến - draw^{G1670} him được chép đây, trong ngôn ngữ Hy-lạp có nghĩa là: *khiến cho yêu thích Chúa Jêsus (Lời của Đức Chúa Trời), mà chữ yêu thích - take for oneself - to prefer còn có nghĩa là chiếm lấy cho mình, giành lấy cho mình, khiến yêu thích hơn, tôn cao, mang theo bên mình, làm cho được sạch tội lỗi;*

Chính Thần của Đức Giê-Hô-Va sẽ khiến cho linh hồn người nào được Ngài chọn và chỉ định mà có được sự hiểu biết và yêu mến Lời của Đức Chúa Trời. Vì trong Lời của Đức Chúa Trời có sự sống và sự sống là sự sáng của loài người, vì thế cho nên khi linh hồn người tin Chúa đã được sự sáng của Lời Đức Chúa Trời chiếu vào, thì ngọn đèn của Đức Giê-Hô-Va nơi linh hồn đó sẽ được thắp sáng, khiến linh hồn đó được thấy những sự mầu nhiệm, nghĩa là được sự hiểu biết ý nghĩa của Lời hằng sống và bền vững của Đức Chúa Trời. Bấy giờ linh hồn người đó sẽ hiểu được chân giá trị của Lời Đức Chúa Trời, được gọi là **của cải thật, của cải bền lâu** mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã giành cho những người nào kính sợ Ngài và yêu mến Ngài được hưởng.

Toàn bộ Lời Đức Chúa Trời đã chép trong Kinh-Thánh đều được gọi là con đường dẫn loài người (linh hồn) ra khỏi nơi tối tăm đến nơi sáng láng lạ lùng của Đức Chúa Trời và con đường này được gọi là sự cứu chuộc, nghĩa là một quá trình được Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời chuẩn bị trong sự biết trước và sự mưu luận của Ngài từ trước khi Ngài tạo nên loài người trên đất này cho kế hoạch tìm một dòng dõi thánh, một nước thầy tế lễ cho Ngài.

Chúng ta có thể thấy sự mưu luận của Đức Chúa Trời qua việc Đức Thánh-Linh tỏ cho các tội tớ thánh của Ngài được biết sự mưu luận của Ngài, về sự chọn lựa của Ngài trong kế hoạch tìm một dòng dõi thánh này.

Rô-ma 9:1-33: **Tôi nói thật trong Đấng Christ, tôi không nói dối, lương tâm tôi làm chứng cho tôi bởi Đức Thánh Linh: tôi buồn bức lắm, lòng tôi hằng đau đớn. Bởi tôi ước ao có thể chính mình bị dứt bỏ, lìa khỏi Đấng Christ, vì anh em bà con tôi theo phần xác, tức là dân Y-sơ-ra-ên, là dân được những sự làm con nuôi, sự vinh hiển, Lời giao ước, luật pháp, sự thờ phượng và Lời hứa; là dân sanh hạ bởi các tổ phụ, và theo phần xác, bởi dân ấy sanh ra Đấng Christ, là Đấng trên hết mọi sự, tức là Đức Chúa Trời đáng ngợi khen đời đời. A-men. Ấy chẳng phải Lời Đức Chúa Trời là vô ích. Vì những kẻ bởi Y-sơ-ra-ên sanh hạ, chẳng phải vì đó mà hết thảy đều là người Y-sơ-ra-ên, cũng không phải vì là dòng dõi của Áp-ra-ham thì hết thảy đều là con cái người; nhưng có chép rằng: Ấy là bởi Y-sác mà người sẽ có một dòng dõi gọi theo tên người; nghĩa là chẳng phải con cái thuộc về xác thịt là con cái Đức Chúa Trời, nhưng con cái thuộc về Lời hứa thì được kể là dòng dõi Áp-ra-ham vậy. Và, Lời này thật là một lời hứa: Cũng kỳ này Ta sẽ lại đến, Sa-ra sẽ có một con trai. Nào những thế thôi, về phần Ê-be-ca, khi bà ấy bởi tổ phụ chúng ta là Y-sác mà có thai đôi cũng vậy. Vì, khi hai con chưa sanh ra, chưa làm điều chi lành hay dữ hầu cho được giữ vững ý chỉ Đức Chúa Trời, là ý định sẵn bởi sự kén chọn tự do của Ngài, chẳng cứ việc làm, nhưng cứ Đấng kêu gọi thì có Lời phán cho mẹ của hai con rằng: Đứa lớn sẽ làm tôi đứa nhỏ; như có chép rằng: Ta yêu Gia-cốp và ghét Ê-sau. Vậy chúng ta sẽ nói làm sao? Có sự không công bình trong Đức Chúa Trời sao? Chẳng hề như vậy! Vì Ngài phán cùng Môi-se rằng: Ta sẽ làm ơn cho kẻ Ta làm ơn, Ta sẽ thương xót kẻ Ta thương xót. Vậy điều đó chẳng phải bởi người nào ao ước hay người nào bôn ba mà được, bèn là bởi Đức Chúa Trời thương xót. Trong Kinh Thánh cũng có phán cùng Pha-ra-ôn rằng: Đây là cơ vì sao Ta đã đẩy ngươi lên, ấy là để tỏ quyền phép Ta ra trong ngươi, hầu cho Danh Ta được truyền ra khắp đất. Như vậy, Ngài muốn thương xót ai thì thương xót, và muốn làm cứng lòng ai thì làm. Vậy thì người sẽ hỏi ta rằng: Sao Ngài còn quả trách? Vì có ai chống lại ý muốn Ngài được chẳng? Nhưng, hỡi người, người là ai, mà dám cãi lại cùng Đức Chúa Trời? Có lẽ nào cái bình bằng đất sét lại nói với kẻ nắn nên mình rằng: Sao ngươi đã làm nên ta như vậy? Người thợ gốm há chẳng có quyền trên đất sét, cùng trong một đồng mà làm ra hạng bình để dùng việc sang trọng, lại hạng khác để dùng việc hèn hạ sao? Nếu Đức Chúa Trời muốn tỏ ra cơn thịnh nộ và làm cho biết quyền phép Ngài, đã lấy lòng khoan nhẫn lớn chịu những bình đáng giận sẵn cho sự hư mất, để cũng làm cho biết sự giàu có của vinh hiển Ngài bởi những bình đáng thương xót mà Ngài đã định sẵn cho sự vinh hiển, thì còn nói chi được ư? Đó tôi nói về chúng ta, là kẻ Ngài đã gọi, chẳng những từ trong người Giu-đa, mà cũng từ trong dân ngoại nữa. Như Ngài phán trong sách Ô-sê rằng: Ta sẽ gọi kẻ chẳng phải dân của Ta là dân của Ta, kẻ chẳng được yêu dấu là yêu dấu; Lại xảy ra trong nơi Ngài phán cùng họ rằng: Các người chẳng phải là dân của Ta đâu, cũng tại nơi đó họ sẽ được xưng là con của Đức Chúa Trời hằng sống. Còn Ê-sai nói về dân Y-sơ-ra-ên mà kêu lên rằng: Dầu số con cái Y-sơ-ra-ên như cát dưới biển, chỉ một phần sót lại sẽ được cứu mà thôi; vì Chúa sẽ làm ứng nghiệm Lời của Ngài cách trọn vẹn và vôi vàng trên đất. Lại như Ê-sai đã nói tiên tri rằng: Nếu Chúa vạn quân chẳng để lại một cái mầm của dòng giống chúng ta, thì chúng ta đã trở nên như thành Sô-đôm và giống như thành Gô-mô-rơ vậy. Vậy chúng ta sẽ nói làm sao? Những dân ngoại chẳng tìm sự công bình, thì đã được sự công bình, nhưng là sự công bình đến bởi đức tin; còn như dân Y-sơ-ra-ên tìm luật pháp của sự công bình, thì không đạt đến luật pháp ấy. Tại sao? Tại họ chẳng bởi đức tin mà tìm, nhưng bởi việc làm. Họ đã vấp phải hòn đá ngăn trở, như có chép rằng: Đây Ta để tại Si-ôn một hòn đá ngăn trở, tức là hòn đá lớn làm cho vấp ngã; Hễ ai tin đến thì khỏi bị hổ thẹn.**

Khi chúng ta được nghe và được biết lẽ thật này, thì chúng ta phải nhận biết rằng, mọi sự dưới trời đều có kỳ định, nghĩa là có kỳ im lặng và có kỳ nói ra, vậy nên khi chúng ta được nghe các Lời của Lẽ thật này, thì ấy là Đức Thánh-Linh cũng đang nhìn vào lòng của mỗi người mà nhận biết ai là người có đức tin nơi Lời của

Đức Chúa Trời mà trời dậy, noi theo tiếng phán của Ngài, để được Ngài dẫn dắt vào trong các Lẽ thật của Ngài, như Lời Chúa có chép rằng:

Hê-bơ-rơ 4:1-16: Vậy, đang khi còn có Lời hứa cho vào sự yên nghỉ của Chúa, hãy lo sợ, kẻo trong chúng ta có ai bị trừ ra chẳng. Vì tin lành này đã rao truyền cho chúng ta cũng như cho họ; những Lời họ đã nghe không ích chi hết, vì trong khi nghe, chẳng lấy đức tin nhận Lời đó thuộc về mình. Về phần chúng ta là kẻ đã tin, thì vào sự yên nghỉ, như Đức Chúa Trời đã phán rằng: Đây là Lời thề Ta đã lập trong cơn thanh nộ: Chúng nó sẽ chẳng hề vào sự yên nghỉ của Ta! Dầu vậy, công việc của Ngài đã xong rồi từ buổi sáng thế. Vì luận về ngày thứ bảy, có chép rằng: Ngày thứ bảy Đức Chúa Trời nghỉ cả các công việc Ngài. Lại một chỗ khác có chép rằng: Chúng nó sẽ chẳng hề vào sự yên nghỉ của Ta. Như vậy, vì đã dành cho mấy người phải vào đó, và vì những kẻ nghe tin lành ấy trước nhất đã không vào đó bởi chẳng tin, nên về sau lâu lắm, trong một thư của Đa-vít, Chúa lại định một ngày nữa gọi là “Ngày nay”, như trên kia đã dẫn rằng: Ngày nay nếu các người nghe tiếng Ngài, thì chớ cứng lòng. Vả, nếu Giô-suê đã cho họ yên nghỉ, thì chắc sau không còn nói về một ngày khác nữa. Vậy thì còn lại một ngày yên nghỉ cho dân Đức Chúa Trời. Vì ai vào sự yên nghỉ của Đức Chúa Trời, thì nghỉ công việc mình, cũng như Đức Chúa Trời đã nghỉ công việc của Ngài vậy. Vậy, chúng ta phải gắng sức vào sự yên nghỉ đó, hầu cho không có một người nào trong chúng ta theo gương kẻ chẳng tin kia mà vấp ngã. Vì Lời của Đức Chúa Trời là Lời sống và linh nghiệm, sắc hơn gương hai lưỡi, thấu vào đến đối chia hồn, linh, cốt, tủy, xem xét tư tưởng và ý định trong lòng. Chẳng có vật nào được giấu kín trước mặt Chúa, nhưng thấy đều trần trụi và lộ ra trước mắt Đấng mà chúng ta phải thưa lại, ấy vậy, vì chúng ta có thầy tế lễ thượng phẩm lớn đã trải qua các tầng trời, tức là Đức Chúa Jê-sus, Con Đức Chúa Trời, thì hãy bền giữ Lời chúng ta đã nhận tin. Vì chúng ta không có thầy tế lễ thượng phẩm chẳng có thể cảm thương sự yếu đuối chúng ta, bèn có một thầy tế lễ bị thử thách trong mọi việc cũng như chúng ta, song chẳng phạm tội. Vậy, chúng ta hãy vững lòng đến gần ngôi ơn phước, hầu cho được thương xót và tìm được ơn để giúp chúng ta trong thì giờ có cần dùng.

Để có thể hiểu được những sự sâu nhiệm của Lời Đức Chúa Trời mà chúng ta đang và sẽ tiếp tục được đối diện với, thì chúng ta phải cầu xin Đức Thánh-Linh thấp sáng ngọn đèn của Ngài nơi linh hồn chúng ta, hầu cho con mắt của lòng chúng ta được thấy, ta chúng ta được nghe và được hiểu biết những sự sâu nhiệm đã được giấu trong các lời văn tự của Kinh-Thánh, vì Chúa Jê-sus đã phán rằng: “Ấy là thần linh làm cho sống, xác thật chẳng ích chi. Những Lời Ta phán cùng các người đều là thần linh và sự sống.” (Giăng 6:63).

Khi chúng ta được nghe các Lời này, thì chớ ngạc nhiên mà thắc mắc rằng: *Tại sao các Lời được chép trong sách Sáng thế ký mà người giảng các lời trong bài này lại nói là Lời của Đức Chúa Jê-sus ?*

Chúng ta phải luôn nhớ rằng, Danh Đức Chúa Jê-sus được xưng là Lời Đức Chúa Trời và Kinh-Thánh đã chép rõ về Lẽ thật này như sau:

Châm ngôn 8:22-36: Trong buổi Đức Giê-hô-va khởi cuộc tạo hóa, về thời thái cổ, trước khi chưa dựng nên muôn vật thì Ngài đã có Ta. Ta đã được lập từ trước vô cùng từ khi nguyên thủy, trước khi dựng nên trái đất. Lúc chưa có vực sâu, chưa có nguồn chảy nước nhiều, thì Ta đã sanh ra rồi. Trước khi núi non chưa lập nên, và các gò đồng chưa có; Trước khi Đức Giê-hô-va chưa có dựng nên đất, đồng ruộng, và tro bụi đầu tiên của thế gian, thì Ta đã sanh ra rồi. Khi Đức Chúa Trời lập các tầng trời, và đặt cái vòng trên mặt vực sâu, thì có Ta ở đó. Khi Ngài làm cho kiên cố các tầng mây trên cao, khiến các nguồn vực sâu vững chắc, định bờ cõi cho biển, để nước không tràn phạm điều răn của Ngài, và khi Ngài lập nên trái đất, thì Ta ở bên Ngài làm thợ cái, hằng ngày Ta là sự khoái lạc của Ngài, và thường thường vui vẻ trước mặt Ngài. Ta lấy làm vui vẻ về chỗ có người ở trên trái đất của Ngài, và sự vui thích của Ta ở nơi con cái loài người. Vậy, bây giờ, các con ơi! hãy nghe Ta; Ai giữ Lời của Ta lấy làm có phước thay. Khá nghe Lời khuyên dạy, và ở khôn ngoan, chớ nên từ chối nó. Người nào nghe Lời Ta, hằng ngày tỉnh thức tại nơi cửa Ta, và chờ đợi ở bên các trụ cửa Ta, lấy làm có phước thay. Vì hễ ai tìm được Ta, thì gặp sự sống, và sẽ được ơn của Đức Giê-hô-va; Nhưng ai phạm đến Ta, làm hại cho linh hồn mình; Còn kẻ nào ghét Ta, ắt ưa thích sự chết.

Các chữ Ta được chép trong các câu trên là nói về Đức Chúa Jê-sus Christ - Con một của Đức Chúa Trời.

Giăng 8:58: Đức Chúa Jê-sus đáp rằng: Quả thật, quả thật, Ta nói cùng các người, trước khi chưa có

Áp-ra-ham, đã có Ta.

Chúng ta cần phải biết rằng, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời cứu chuộc loài người chúng ta thông qua các Lời được phán ra khỏi miệng của Ngài và Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời muốn hết thảy mọi người tin Chúa khi nhìn vào Lời Đức Chúa Trời đã chép trong Kinh-Thánh thì phải biết rằng, các Lời được chép đó là chép về loài người và chúng ta phải hiểu biết ý nghĩa của Lời Chúa thông qua đức tin và sự vâng giữ và làm theo Lời Đức Chúa Trời, cùng biết nhờ cậy Đức Thánh-Linh, để được Ngài dắt dẫn vào trong các Lễ thật, tức là được Ngài giải nghĩa cho được hiểu những sự sâu nhiệm của Lời Đức Chúa Trời, như Đức Chúa Jêsus Christ đã phán:

Giăng 16:12-15: **Ta còn có nhiều chuyện nói với các ngươi nữa; nhưng bây giờ những điều đó cao quá sức các ngươi. Lúc nào Thần lễ thật sẽ đến, thì Ngài dẫn các ngươi vào mọi lễ thật; vì Ngài không nói tự mình, nhưng nói mọi điều mình đã nghe, và tỏ bày cho các ngươi những sự sẽ đến. Ấy chính Ngài sẽ làm sáng Danh Ta, vì Ngài sẽ lấy điều thuộc về Ta mà rao bảo cho các ngươi. Mọi sự Cha có, đều là của Ta; nên Ta nói rằng Ngài sẽ lấy điều thuộc về Ta mà rao bảo cho các ngươi vậy.**

Khi chúng ta nghe các Lời thuộc về những sự sâu nhiệm của Lời Đức Chúa Trời, thì chớ nghi ngờ khi chúng ta chưa hiểu được những sự sâu nhiệm được rao giảng ra đó và cũng đừng nói nghịch lại các lời mà mình đã nghe mà chưa hiểu đó, vì chính Đức Chúa Cha sẽ làm trọn phần công việc của Ngài, nghĩa là các Lời đã được phán ra khỏi miệng Ngài, sẽ làm thành điều Ngài đã phán, như Lời Chúa đã chép.

Ê-sai 55:8-13: **Đức Giê-hô-va phán: Ý tưởng của Ta chẳng phải ý tưởng của các ngươi, đường lối của các ngươi chẳng phải đường lối của Ta. Vì các tầng trời cao hơn đất bao nhiêu, thì đường lối của Ta cao hơn đường lối của các ngươi, ý tưởng của Ta cao hơn ý tưởng các ngươi cũng bấy nhiêu. Vả, như mưa và tuyết xuống từ trên trời và không trở lại nữa, mà đượm nhuần đất đai, làm cho sanh ra và kết nụ, đặng có giống cho kẻ gieo, có bánh cho kẻ ăn, thì Lời nói của Ta cũng vậy, đã ra từ miệng Ta, thì chẳng trở về lúống nhưng, mà chắc sẽ làm trọn điều Ta muốn, thuận lợi công việc Ta đã sai khiến nó. Vì các ngươi sẽ đi ra vui vẻ, được đưa đi trong sự bình an. Trước mặt các ngươi, núi và đồi sẽ trở tiếng ca hát, mọi cây cối ngoài đồng sẽ vỗ tay. Cây tùng sẽ mọc lên thay cho bụi gai, và cây sim sẽ lớn lên thay cho gai gộc; điều đó sẽ làm cho biết Danh Đức Giê-hô-va, và là một dấu đời đời không hề tuyệt diệt.**

Bây giờ chúng ta đến với công việc mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã làm trong ngày thứ ba của cuộc sáng thế. Theo như lời văn tự đã chép trong Sáng thế ký đoạn 1 từ câu 9 đến câu 13, chúng ta có thể sẽ nghĩ rằng đó là trình tự công việc mà Đức Giê-Hô-Va đã làm trong ngày thứ ba cho trái đất, cùng những nơi nước và đất khôn cạn phải vâng theo mạng lệnh của Đức Giê-Hô-Va, cùng sự trái đất sẽ phải sản sanh ra các loại hột giống và các loài cây cỏ cũng như cây sanh trái để cho loài người được ăn, tức là những sự chúng ta đã thấy những đang hiện có trên trái đất này, mà những sự đã được chép đó dường như là nói về thuộc thể, tức là những sự Đức Chúa Trời đã tạo nên đó là để phục vụ cho sự sống của muôn vật trên đất này mà hết thảy loài người trên đất này có thể thấy được và kinh nghiệm được.

Kinh-Thánh không phải là cuốn sách lịch sử ghi chép lại công việc Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời tạo nên trái đất cùng muôn vật trên đất này, nhưng là chép về *kế hoạch tìm một dòng dõi thánh, một nước thầy tế lễ của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời*, là những sự thuộc về thần linh và sự sống, vì khi kế hoạch này đã hoàn thành theo ý muốn của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời, thì tất cả những sự mà Kinh-Thánh đã chép và loài người chúng ta đã nhìn thấy bằng con mắt của xác thịt đó, sẽ không còn nữa, như Lời Chúa đã chép trong sách Khải huyền đoạn 21 và đó là điều mà Đức Chúa Jêsus Christ đã phán rằng: **xác thịt chẳng ích chi** (cho sự sống lại và sự sống đời đời của loài người) nếu người ta nhìn vào văn tự và làm theo cách của văn tự mà mong rằng, nhờ các công việc đó mà người ta sẽ được cứu chuộc sự sống cho linh hồn mình.

Chúng ta có thể hiểu được ý nghĩa của sự mách bảo này đã chép trong sách Cô-lô-se đoạn 2:1-17: **Vả, tôi muốn anh em biết đường nào tôi hết sức chiến tranh cho anh em, cho những người ở Lao-đi-xê, và cho những kẻ không thấy mặt tôi về phần xác, hầu cho lòng những kẻ ấy được yên ủi, và lấy sự yêu thương mà liên hiệp, đặng có nhiều sự thông biết đầy dẫy chắc chắn, đến nỗi có thể hiểu sự mẫu nhiệm của Đức Chúa Trời, tức là Đấng Christ, mà trong Ngài đã giấu kín mọi sự quý báu về khôn ngoan thông sáng. Tôi nói như vậy, hầu cho chẳng ai lấy lời dối dành mà lừa dối anh em. Vì dấu thân tôi xa cách, nhưng tâm thần tôi vẫn ở cùng anh em, thấy trong anh em có thứ tự hân hoan và đức tin vững vàng đến Đấng Christ, thì tôi mừng rỡ lắm. Anh em đã nhận Đức Chúa Jêsus Christ thể nào, thì hãy bước đi trong Ngài thể ấy;**

hãy châm rế và lập nền trong Ngài, lấy đức tin làm cho bền vững, tùy theo anh em đã được dạy dỗ, và hãy dưng đặt trong sự cảm tạ. Hãy giữ chừng, kẻo có ai lấy triết học và lời hư không, theo lời truyền khẩu của loài người, sơ học của thế gian, không theo Đấng Christ, mà bắt anh em phục chằng. Vì sự đầy đầy của bốn tánh Đức Chúa Trời thấy đều ở trong Đấng ấy như có hình. Anh em lại nhờ Ngài mà có được đầy đầy mọi sự, vì Ngài là đầu của mọi quyền cai trị và mọi thế lực. Anh em cũng chịu cắt bì trong Ngài, không phải phép cắt bì bởi tay người ta làm ra, nhưng là phép cắt bì của Đấng Christ, là lột bỏ tánh xác thịt của chúng ta. Anh em đã bởi phép báp-tem được chôn với Ngài, thì cũng được sống lại với Ngài bởi đức tin trong quyền phép Đức Chúa Trời, là Đấng đã khiến Ngài từ kẻ chết sống lại. Khi anh em đã chết bởi tội lỗi mình và sự xác thịt mình không chịu cắt bì, thì Đức Chúa Trời đã khiến anh em sống lại với Đấng Christ, vì đã tha thứ hết mọi tội chúng ta: Ngài đã xóa tờ khế lập nghịch cùng chúng ta, các điều khoản trái với chúng ta nữa, cùng phá hủy tờ khế đó mà đóng đinh trên cây thập tự; Ngài đã truất bỏ các quyền cai trị cùng các thế lực, dùng thập tự giá chiến thắng chúng nó, và nộp ra tỏ tường giữa thiên hạ. Vì vậy, chớ có ai đoán xét anh em về cửa ăn uống, hoặc ngày lễ, hoặc ngày mặt trăng mới, hoặc ngày Sa-bát, ấy đều chỉ là bóng của các việc sẽ tới, còn hình thì ở trong Đấng Christ.

Ở trong Đấng Christ có nghĩa là, chỉ những người nào được Đức Chúa Jêsus Christ bảo lãnh cho ở trước mặt Đức Chúa Cha, thì linh hồn người ấy mới nhận được giao ước mới của Đức Chúa Jêsus Christ, tức là linh hồn người ấy sẽ được nhận lãnh sự ban cho Đức Thánh-Linh. Bấy giờ linh hồn người ấy mới được phục hồi sự sống và được phục hồi thân phận mình là con của Đức Chúa Trời. Người ấy sẽ được thấy những sự đã giấu kín từ các đời thượng cổ, dù những sự đó đã được chép thành văn tự trong Kinh-Thánh, nhưng người ta không thể biết được và không thể hiểu được những sự đã chép đó, như Lời Chúa có chép:

2 Cô-rinh-tô 3:1-18: Chúng tôi há lại bắt đầu tự phô mình, hay là như người khác cần có thư gửi gắm cho anh em, hoặc nhờ thư gửi gắm của anh em sao? Ấy chính anh em là thư gửi gắm của chúng tôi, viết trong lòng chúng tôi, mọi người đều biết và đều đọc. Vả, rõ thật rằng anh em là bức thư của Đấng Christ, bởi chức vụ chúng tôi viết ra, chẳng phải viết bằng mực, nhưng bằng Thánh Linh của Đức Chúa Trời hằng sống, chẳng phải viết trên bảng đá, nhưng trên bảng thịt, tức là trên lòng anh em. Đây là sự tin chắc của chúng tôi nhờ Đấng Christ mà có trong Đức Chúa Trời: không phải tự mình chúng tôi có tài năng mà nghĩ việc gì như bởi chính mình chúng tôi, nhưng tài năng của chúng tôi đến từ Đức Chúa Trời; và ấy là Ngài đã ban tài năng cho chúng tôi giúp việc giao ước mới, chẳng phải giao ước về chữ, bèn là giao ước về Thánh Linh; vì chữ làm cho chết, song Thánh Linh làm cho sống. Vả, nếu chức vụ về sự chết, chạm chữ trên bảng đá, đã là vinh hiển lắm đến nỗi con cái Y-sơ-ra-ên không có thể ngó trên mặt Môi-se, vì cơ sự sáng láng trên mặt người, dầu là tạm, phương chi chức vụ của Thánh Linh càng vinh hiển hơn biết bao! Vậy, nếu chức vụ về sự định tội còn được vinh hiển, thì chức vụ về sự công bình được vinh hiển hơn bội phần. Vả lại, cái điều được vinh hiển trong chức vụ thứ nhất biến đi bởi sự vinh hiển rất cao hơn của chức vụ thứ nhì; vì nếu sự phải qua đi còn có lúc vinh hiển thay, phương chi sự hằng còn sẽ có vinh hiển dường nào nữa! Vậy, chúng ta có sự trông cậy dường ấy, nên được rất tự do, chúng ta chẳng làm như Môi-se lấy màn che mặt mình, hầu cho con cái Y-sơ-ra-ên không trông thấy cuối cùng của sự sáng láng phải qua. Nhưng lòng họ đã cứng cõi; vì đến ngày nay, khi họ đọc Cựu Ước, cái màn ấy vẫn còn chưa cất khỏi, bởi chưng ấy là trong Đấng Christ mà màn đó biến đi. Ấy vậy, cho đến ngày nay, mỗi lần người ta đọc sách Môi-se cho họ, cái màn ấy vẫn còn ở trên lòng họ. Khi họ sẽ trở lại cùng Chúa, thì màn ấy mới cất khỏi. Vả, Chúa tức là Thánh Linh, Thánh Linh của Chúa ở đâu, thì sự tự do cũng ở đó. Chúng ta ai nấy đều để mặt trần mà nhìn xem vinh hiển Chúa như trong gương, thì hóa nên cũng một ảnh tượng Ngài, từ vinh hiển qua vinh hiển, như bởi Chúa, là Thánh Linh.

Sứ đồ Phao-lô đã giải thích cho những người tin Chúa sống tại thành phố Cô-rinh-tô, được hiểu những sự mà ông (tức là sứ đồ Phao-lô) cũng như các môn đồ của Đức Chúa Jêsus Christ đã rao giảng ra những sự lạ lùng, không giống như các lời văn tự đã chép trong Kinh-Thánh, đó là điều mà Đức Chúa Jêsus Christ đã phán với môn đồ của Ngài về điều Ngài sẽ ban chìa khoá Nước Thiên đàng cho những người nào đã bền lòng theo Chúa trong mọi sự thử thách của Ngài.

Lu-ca 22:28-30: Còn như các người, đã bền lòng theo Ta trong mọi sự thử thách của Ta, nên Ta ban

nước cho các người, cũng như Cha Ta đã ban cho Ta vậy, để các người được ăn uống chung bàn trong nước Ta, và được ngồi ngai để xét đoán mười hai chi phái Y-sơ-ra-ên.

Chữ **nước thiên đàng (kingdom of heaven)** mà Đức Chúa Jêsus đã hứa ban cho những người đã bền lòng theo Ngài trong mọi sự thử thách mà Ngài cho phép xảy ra đối với những người nào tin Ngài, đó là ơn hiểu biết (còn được gọi là chìa khoá) những sự mẫu nhiệm của Lời Đức Chúa Trời, tức là được hiểu biết những Lẽ thật được giấu kín bên trong các lời văn tự của Kinh-Thánh, vì chữ **nước - kingdom** được chép đó là chữ **βασιλεία - basileia**, số 932 của tiếng Hy-lạp, có nghĩa là: *nền tảng của quyền phép, sự cai trị, lãnh vực thần linh, hoàng gia của Đức Chúa Trời*, tức là **Lẽ thật**, là **Lời hằng sống và bền vững của Đức Chúa Trời**.

Sứ đồ Phao-lô đã cầu nguyện cho những người tin Chúa tại thành phố Ê-phê-sô, mong cho họ cũng sẽ được Đức Thánh-Linh ban cho ơn được thấy, được hiểu những sự sâu nhiệm này:

Ê-phê-sô 1:17-23: **Tôi cầu Đức Chúa Trời của Đức Chúa Jêsus Christ chúng ta, là Cha vinh hiển, ban thần trí của sự khôn sáng và của sự tỏ ra cho anh em, để nhận biết Ngài, lại soi sáng con mắt của lòng anh em, hầu cho biết điều trông cậy về sự kêu gọi của Ngài là thể nào, sự giàu có của cơ nghiệp vinh hiển Ngài cho các thánh đồ là làm sao, và biết quyền vô hạn của Ngài, đối với chúng ta có lòng tin, là lớn dường nào, y theo phép tối thượng của năng lực mình, mà Ngài đã tỏ ra trong Đấng Christ, khi khiến Đấng Christ từ kẻ chết sống lại và làm cho ngồi bên hữu mình tại các nơi trên trời, cao hơn hết mọi quyền, mọi phép, mọi thế lực, mọi quân chủ cùng mọi danh vang ra, không những trong đời này, mà cũng trong đời hầu đến nữa. Ngài đã bắt muôn vật phục dưới chân Đấng Christ, và ban cho Đấng Christ làm đầu Hội thánh, Hội thánh là thân thể của Đấng Christ, tức là sự đầy đủ của Đấng gồm tóm mọi sự trong mọi loài.**

Trở lại với những sự đã được chép trong sách Sáng thế ký đoạn 1, nói về những việc Đức Giê-Hô-Va đã làm ngày thứ Ba của cuộc sáng thế, dù Lời chép rất đơn giản, dường như ghi cách vắn tắt về trình tự công việc mà Đức Giê-Hô-Va đã làm trong các ngày của cuộc sáng thế! Nhưng những sự đó lại là một cách để Đức Giê-Hô-Va tìm ra trong loài người, xem ai là người có lòng tìm kiếm Ngài, để hiểu biết ý của Ngài, thì Đức Giê-Hô-Va sẽ ban cho người đó trí hiểu, để nhờ sự ban cho đó mà hiểu được ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời và nhờ sự hiểu biết đó mà linh hồn người ấy được lớn lên theo tầm thước vóc giạc mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã định cho loài người được trở nên giống như Lời mà Ngài đã định cho loài người.

Thi-Thiên 33:11-22: **Muôn của Đức Giê-hô-va được vững lập đời đời, ý tưởng của lòng Ngài còn đời này sang đời kia. Nước nào có Giê-hô-va làm Đức Chúa Trời mình, Dân tộc nào được Ngài chọn làm cơ nghiệp mình có phước thay! Đức Giê-hô-va từ trên trời ngó xuống, nhìn thấy hết thảy con cái loài người. Ngài ngó xuống từ nơi ở của Ngài, xem xét hết thảy người ở thế gian. Ngài nắn lòng của mọi người, xem xét mọi việc của chúng nó. Chẳng có vua nào vì binh đông mà được cứu, người mạnh dạn cũng không bởi sức lực lớn lao mà được giải thoát. Nhờ ngựa cho được cứu, ấy là vô ích, nó chẳng bởi sức mạnh lớn của nó mà giải cứu được ai. Kìa, mắt của Đức Giê-hô-va đoái xem người kính sợ Ngài, cố đến người trông cậy sự nhân từ Ngài,ặng cứu linh hồn họ khỏi sự chết, và bảo tồn mạng sống họ trong cơn đói kém. Linh hồn chúng tôi trông đợi Đức Giê-hô-va; Ngài là sự tiếp trợ và cái khiên của chúng tôi. Lòng chúng tôi sẽ vui vẻ nơi Ngài, Vì chúng tôi đã để lòng tin cậy nơi Danh thánh của Ngài. Hỡi Đức Giê-hô-va, nguyện sự nhân từ của Ngài giáng trên chúng tôi, y theo chúng tôi đã trông cậy.**

Theo trình tự công việc mà Đức Giê-Hô-Va đã làm cho môi trường sống của loài người ở trên đất này, thì bước thứ Ba mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã làm, đó là Ngài mạng lệnh cho **đất phải tụ lại một nơi** và **biển cũng vậy**, cùng mạng lệnh cho **đất phải sanh cây cỏ tùy theo loại**, mà ý nghĩa của sự Chúa phán - said^{H559} chép trong câu 11 trên, đó là chữ **אמר** - 'amar trong tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự nói, sự tỏ ra, yêu cầu, ra lệnh, sự hứa, sự khẳng định, sự quả quyết, sự công bố, sự quyết định, sự chỉ định*;

Đất - Earth^{H776} là nói đất liền có thể được trồng trọt, canh tác được hoặc đồi, núi, đồng bằng không bị ngập nước và đất còn là bóng về thân thể xác thịt bằng bụi đất mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã lấy bụi trên mặt đất này để tạo nên hình cho linh hồn loài người ở và là đồ dùng cho sự công bình, mà khi nói đến sự công bình là nói đến việc linh hồn loài người phải quản trị thân thể xác thịt mình vâng phục và tuân theo các mạng lệnh

của Đức Chúa Trời. Còn đất mà Đức Giê-Hô-Va đã mạng lệnh phải tụ lại một nơi là nói về những người đã được cứu chuộc khỏi quyền lực của ma quỷ và được ra khỏi đường lối của thế gian này.

Biển - Seas^{H3220} là nói về vùng nước mặn rộng, lớn và sâu bao quanh trái đất, như Biển Địa-trung-hải, Biển Đại-tây-dương, Biển Thái-bình-dương, Biển Ấn-độ dương, Biển Đỏ, Biển Đen..., nhưng theo Lẽ thật thì Biển là nói về loài người thế gian không tin có Đức Chúa Trời, mà sự mặn của nước Biển không thể dùng để uống cho loài người đó là bóng về lời nói của loài người thế gian không có sự sống vậy, còn những người tin Chúa thì có Lời của sự sống, nên còn được gọi là nước ngọt, có tác dụng cho sự sống của loài người và của muôn vật trên đất này, từ các loài thú đồng đến cây cỏ mọc trên trái đất này.

Trong sự mưu luận, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán (*sự nói, sự tỏ ra, yêu cầu, ra lệnh, sự hứa, sự khẳng định, sự quả quyết, sự công bố, sự quyết định, sự chỉ định*) về sự ở trên - were above^{H5921} và ở dưới - were under^{H8478} phải tụ lại một nơi - **be gathered**^{H6960} **together** đó là bóng về công việc Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời sẽ làm đối với loài người, như Đức Giê-Hô-Va đã giải cứu dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi xứ Ê-díp-tô, đem họ đến xứ Ca-na-an đơm sữa và mật.

Theo ý nghĩa thuộc linh của chữ **nước** đó là sự phân biệt giữa hai thứ dân, mà qua lời người ta nói ra mà phân biệt được **nước ở trên** - were above^{H5921} tức là dân nói *ngôn ngữ của sự sống thuộc về Nước Thiên đàng*, có nghĩa là: *ở trên, bên trên, cao hơn, cao nhất, đỉnh*; Như Đức Chúa Jê-sus đã phán: “**Kẻ nào tin Ta thì sông nước hằng sống sẽ chảy từ trong lòng mình, y như Kinh Thánh đã chép vậy. Ngài phán điều đó chỉ về Đức Thánh Linh mà người nào tin Ngài sẽ nhận lấy; bởi bấy giờ Đức Thánh Linh chưa ban xuống, vì Đức Chúa Jê-sus chưa được vinh hiển.**” (Giăng 7:38-39).

Còn dân ngoại chưa thuộc về Đức Chúa Trời thì họ nói thứ ngôn ngữ thuộc về sự tối tăm, nên gọi là **nước ở dưới** - were under^{H8478} có nghĩa là: *sự thấp hèn, sự bị đè nén, sự bị thất vọng, sự suy yếu, sự suy nhược, sự chán nản, sự ngã lòng*; như Lời Chúa có chép trong Thi-Thiên 64.

Thi-Thiên 64:1-6: **Hỡi Đức Chúa Trời, xin hãy nghe tiếng than thở tôi, gìn giữ mạng sống tôi khỏi sợ kẻ thù nghịch. Xin Chúa giấu tôi khỏi mưu nhiệm của kẻ dữ, khỏi lũ ồn ào của những kẻ làm ác. Chúng nó đã mài lưỡi mình như thanh gươm. Nhắm mũi tên mình, tức là lời cay đắng, đặt từ nơi kín giấu bắn vào kẻ trọn vẹn; Thành linh chúng nó bắn đại trên người, chẳng sợ gì. Chúng nó tự vững lòng bền chí trong mưu ác, bàn tính nhau để gài bẫy kín giấu, mà rằng: Ai sẽ thấy được? Chúng nó toan những điều ác; chúng nó nói rằng: Chúng tôi đã làm xong; mưu đã sắp sẵn. Tư tưởng bề trong và lòng của mỗi người thật là sâu sắc.**

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã mạng lệnh cho hai thứ nước khác nhau này phải **tụ lại một nơi** - **be gathered**^{H6960} **together**, có nghĩa là: *buộc lại với nhau, tập hợp lại, chấp nhận một ràng buộc bởi giao kèo, chờ đợi trong sự kiên nhẫn, trong sự kỳ vọng*;

Chúng ta hãy xem Kinh-Thánh chép gì về sự *hai loại nước ở trên và nước ở dưới, là hai hạng người nói hai thứ ngôn ngữ khác nhau về giá trị của sự sống của linh hồn loài người phải tách riêng ra như thế nào.*

2 Ti-mô-thê 2:14-26: **Này là điều con hãy nhắc lại và răn bảo trước mặt Đức Chúa Trời rằng, phải tránh sự cãi lầy về lời nói, sự đó thật là vô dụng, chỉ hại cho kẻ nghe mà thôi. Hãy chuyên tâm cho được đẹp lòng Đức Chúa Trời như người làm công không chỗ trách được, lấy lòng ngay thẳng giảng dạy lời của lẽ thật. Nhưng phải bỏ những lời hư không phạm tục; vì những kẻ giữ điều đó càng sai lạc luôn trong đường không tin kính, và lời nói của họ như chùm bao ăn lan. Hy-mê-nê và Phi-lết thật như thế, họ xây bỏ lẽ thật; nói rằng sự sống lại đã đến rồi, mà phá đổ đức tin của một vài người cách như vậy. Tuy vậy, nên vững bền của Đức Chúa Trời đã đặt vẫn còn nguyên, có mấy lời như ấn đóng rằng: Chúa biết kẻ thuộc về Ngài; lại rằng: Phạm người kêu cầu danh Chúa thì phải tránh khỏi sự gian ác. Trong một nhà lớn, không những có bình vàng bình bạc mà thôi, cũng có cái bằng gỗ bằng đất nữa, thứ thì dùng việc sang, thứ thì dùng việc hèn. Vậy, ai giữ mình cho khỏi những điều ô uế đó, thì sẽ như cái bình quý trọng, làm của thánh, có ích cho chủ mình và sẵn sàng cho mọi việc lành. Cũng hãy tránh khỏi tình dục trai trẻ, mà tìm những điều công bình, đức tin, yêu thương, hòa thuận với kẻ lấy lòng tinh sạch kêu cầu Chúa. Hãy cự những lời biện luận điên đại và trái lẽ, vì biết rằng chỉ sanh ra điều tranh cạnh mà thôi. Vả, tôi tớ của Chúa không nên ưa sự tranh cạnh; nhưng phải ở tử tế với mọi người, có tài dạy dỗ, nhin nhục,**

dùng cách mềm mại mà sửa dạy những kẻ chống trả, mong rằng Đức Chúa Trời ban cho họ sự ăn năn để nhìn biết lẽ thật, và họ tỉnh ngộ mà gỡ mình khỏi lưới ma quỷ, vì đã bị ma quỷ bắt lấy đăng làm theo ý nó.

1 Phi-e-rơ 2:1-24: Vậy anh em đã từ bỏ mọi điều độc ác, mọi điều gian xảo, mọi thứ giả trá, lòng ghen ghét và sự nói hành, thì hãy ham thích sửa thiềng liềng của Lời, như trẻ con mới đẻ vậy, hầu cho anh em nhờ đó lớn lên mà được cứu linh hồn, nếu anh em đã nếm biết Chúa là ngọt ngào. Hãy đến gần Ngài, là hòn đá sống, bị người ta loại ra, song được chọn và quý trước mặt Đức Chúa Trời, và anh em cũng như đá sống, được xây nên nhà thuộc linh, làm chức tế lễ thánh, đăng dâng của tế lễ thuộc linh, nhờ Đức Chúa Jêsus Christ mà đẹp ý Đức Chúa Trời. Vì trong Kinh Thánh có chép rằng: Này, Ta đặt tại Si-ôn hòn đá góc nhà đã chọn lựa và quý báu; Ai tin đến đá ấy sẽ không bị xấu hổ. Vậy nên, cho anh em là kẻ đã tin, thì là đá quý; nhưng cho những kẻ không tin, thì Hòn đá mà bị thợ xây nhà loại ra, bèn trở nên đá góc nhà, là Đá gậy cho vấp vấp, là đá lớn làm cho sa ngã; họ bị vấp đá đó, vì không vâng phục Lời, và điều ấy đã định sẵn cho họ rồi. Nhưng anh em là dòng giống được lựa chọn, là chức thầy tế lễ nhà vua, là dân thánh là dân thuộc về Đức Chúa Trời, hầu cho anh em rao giảng nhân đức của Đấng đã gọi anh em ra khỏi nơi tối tăm, đến nơi sáng láng lạ lùng của Ngài; anh em ngày trước không phải là một dân, mà bây giờ là dân Đức Chúa Trời, trước không được thương xót, mà bây giờ được thương xót. Hỡi kẻ rất yêu dấu, anh em như người ở trọ, kẻ đi đường, tôi khuyên phải kiêng những điều xác thịt ưa thích, là điều chống trả với linh hồn. Phải ăn ở ngay lành giữa dân ngoại, hầu cho họ là kẻ vẫn gièm chê anh em như người gian ác, đã thấy việc lành anh em, thì đến ngày Chúa thăm viếng, họ ngợi khen Đức Chúa Trời. Vì cơ Chúa, hãy phục theo mọi phép tắc loài người lập lên, hoặc vua, như đấng rất cao, hoặc các quan, như người vua sai ra để phạt kẻ làm dữ và khen người làm lành. Vì anh em làm điều lành để ngăn miệng những kẻ ngu muội đại dốt, ấy là ý muốn của Đức Chúa Trời. Hãy ăn ở như người tự do, nhưng chớ dùng tự do làm cái màn che sự hung ác, song phải coi mình là tôi mọi Đức Chúa Trời. Hãy kính mọi người; yêu anh em; kính sợ Đức Chúa Trời; tôn trọng vua. Hỡi kẻ làm tội lỗi, hãy lấy lòng rất kính sợ mà phục theo chủ mình, chẳng những phục những chủ hiền lành mà thôi, lại phải phục người chủ khó tánh nữa. Vì nhân cơ lương tâm đối với Đức Chúa Trời, mà chịu khốn nạn trong khi bị oan ức, ấy là một ơn phước. Vả, mình làm điều ác, bị đánh mà hay nhịn chịu, thì có đáng khoe gì: Nhưng nếu anh em làm lành, mà nhịn chịu sự khốn khó, ấy là một ơn phước trước mặt Đức Chúa Trời. Anh em đã được kêu gọi đến sự đó, vì Đấng Christ cũng đã chịu khổ cho anh em, để lại cho anh em một gương, hầu cho anh em noi dấu chân Ngài; Ngài chưa hề phạm tội, trong miệng Ngài không thấy có chút chi dối trá; Ngài bị rửa mà chẳng rửa lại, chịu nạn mà không hề hăm dọa, nhưng cứ phó mình cho Đấng xử đoán công bình; Ngài gánh tội lỗi chúng ta trong thân thể Ngài trên cây gỗ, hầu cho chúng ta là kẻ đã chết về tội lỗi, được sống cho sự công bình; lại nhân những lần đòn của Ngài mà anh em đã được lành bệnh.

Chúng ta hãy xem ý nghĩa của Lẽ thật về việc nước ở trên - ở trên - were above^{H5921} và nước ở dưới - were under^{H8478} phải tự tại một nơi thuộc về mình như thế nào:

Chữ một - one^{H259} chép trong câu 9 trên, đó là chữ **אֶחָד** - 'echad, số 259 ra từ chữ **אֶחָד** - 'achad, số 258 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *một (duy nhất), thống nhất (về quan điểm, nhận thức), liên hiệp lại, liên kết lại, giống nhau, đều nhau, cùng nhau, cùng một lúc, đồng thời, tập trung*;

Chữ nơi - place^{H4725} chép trong câu 9 trên, đó là chữ **מָקוֹם** - maqowm, số 4725 ra từ chữ **מָקוֹם** - quwm, số 6965 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự đứng, thế đứng, địa vị, thân phận, điều kiện của thân thể hoặc tâm trí; để trôi dạt, để tuân theo, để hoàn thành, để chịu đựng, để duy trì, để làm cho vững vàng, để củng cố, để xây dựng, làm cho ổn định, làm cho thành công*;

Một nơi - one^{H259} place^{H4725} có nghĩa là *một tiêu chuẩn phải được định rõ về tư tưởng, đường lối, sự suy nghĩ, một tín lý, một quan điểm, một sự hiểu biết theo đúng với thân phận, vị thế mà người ấy đã được Lời của Đức Chúa Trời chỉ định phải tuân theo, phải vâng phục*;

Chúng ta tiếp đến việc đất khô cạn phải được bày ra mang ý nghĩa thuộc linh như thế nào.

Chữ chỗ khô cạn - the dry^{H3004} land chép trong câu 9 trên, đó là chữ **יַבְשָׁה** - yabbashah, số 3004 ra từ chữ **יַבֵּשׁ** - yabesh, số 3001 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *đất bị khô cạn, khô cạn; bị hổ thẹn, bị xấu hổ, bị bối*

roi, bị lộn xộn, bị chán nản, bị thất vọng, bị tàn héo, bị tiêu tụy, tiêu tan hy vọng;

Chữ bày ra - appear^{H7200} chép trong câu 9 trên, đó là chữ **רָאָה** - ra'ah, số 7200 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự nhìn thấy, sự nhìn vào, sự xem xét kỹ, sự kiểm tra, sự quan sát, sự quan tâm đến, sự nhận xét, sự theo dõi, sự chú ý đến, sự chuẩn bị, sự dự phòng, sự tôn trọng, sự thấy trước, sự dự kiến trước, sự biểu lộ ra;*

Chỗ khô cạn được chép đây là nói về *tình trạng sống của những linh hồn nhận biết sự khốn nạn của mình mà kêu cầu lên Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời để xin Ngài giải cứu mình và Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời biết rõ linh hồn nào đã kêu cầu đến Ngài, và Ngài sẽ giải cứu họ*, như Kinh-Thánh đã chép về Lẽ thật này.

Xuất Ê-díp-tô Ký 3:1-10: Vả, Môi-se chặn bầy chiên cho Giê-trô, ông gia mình, là thầy tế lễ tại xứ Ma-di-an; dẫn bầy chiên qua phía bên kia đồng vắng, đến núi của Đức Chúa Trời, là núi Hô-rép. Thiên sứ của Đức Giê-hô-va hiện ra cùng người trong ngọn lửa, giữa bụi gai kia. Người nhìn thấy cả bụi gai đang cháy, nhưng không hề tàn. Môi-se bèn nói rằng: Ta hãy tẻ bước lại đặng xem sự lạ lớn này, vì cơ sao bụi gai chẳng tàn chút nào. Đức Giê-hô-va thấy người tẻ bước lại xem, Đức Chúa Trời bèn ở giữa bụi gai gọi rằng: Hỡi Môi-se, hỡi Môi-se! Người thưa rằng: Có tôi đây! Đức Chúa Trời phán rằng: Chớ lại gần chốn này, hãy cởi giày người ra, vì chỗ người đang đứng là đất thánh. Rồi Ngài lại nói: Ta là Đức Chúa Trời của tổ phụ ngươi, Đức Chúa Trời của Áp-ra-ham, Đức Chúa Trời của Y-sác, và Đức Chúa Trời của Gia-cốp. Môi-se liền che mặt, vì sợ nhìn đến Đức Chúa Trời. Đức Giê-hô-va phán rằng: Ta đã thấy rõ ràng sự cực khổ của dân Ta tại xứ Ê-díp-tô, và có nghe thấu tiếng kêu rêu vì cơ người đốc công của nó; phải, Ta biết được nỗi đau đớn của nó. Ta ngự xuống đặng cứu dân này khỏi tay người Ê-díp-tô, dẫn từ xứ ấy lên đến một xứ kia đẹp đẽ và rộng rãi, đượm sữa và mật, tức là nơi dân Ca-na-an, dân Hê-tít, dân A-mô-rít, dân Phê-rê-sít, dân Hê-vít và dân Giê-bu-sít ở. Nay, tiếng kêu rêu của dân Y-sơ-ra-ên thấu đến Ta, và Ta đã thấy dân Ê-díp-tô hà hiếp chúng nó thế nào; vậy bây giờ, hãy lại đây, đặng Ta sai người đi đến Pha-ra-ôn, để dắt dân của Ta, là dân Y-sơ-ra-ên, ra khỏi xứ Ê-díp-tô.

Trong ngày thứ Ba của cuộc sáng thế, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán rõ về điều mà Ngài đã định đó sẽ được hoàn thành bởi Ngài, là Đấng Thành Tín, như Lời Chúa đã chép trong câu 9, đó là **thì có như vậy** - it was so^{H3651} đó là chữ **כֵּן** - kên, số 3651 ra từ chữ **כִּי** - kun, số 3559 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *đặt thẳng đứng, đúng như vậy về thời gian, nơi chốn; để xây dựng, để đứng thẳng lên, để được thiết lập, để được sửa chữa, được áp dụng, được xác nhận, được sửa soạn, được thịnh vượng, được buộc chặt, được chắc chắn, được trang bị, được cố định, được xứng đáng, được cung cấp lương thực cho, được vững vàng, được ổn định;*

Chúng ta bước tiếp tới phần *công việc mà đất phải làm*, đó là *đất phải sanh cây cỏ* liên quan đến việc gieo hạt giống cùng việc chăm sóc và bảo vệ các loài cây cỏ đó, hầu cho loài người xác thịt sẽ nhờ bông trái của các loài cây cỏ đó mà có lương thực nuôi mình (theo ý nghĩa thuộc thể), còn theo ý nghĩa thuộc linh, tức là theo Lẽ thật, thì đó là trách nhiệm của mỗi miệng xác thịt của loài người phải biết công bố Lời của Đức Chúa Trời mà mình đã nhận được, vì Lời của Đức Chúa Trời được ví là hạt giống, như Lời Chúa đã chép:

Lu-ca 8:11: **Này, Lời thí dụ đó nghĩa như vậy: Hạt giống là đạo Đức Chúa Trời.**

Bản King James version chép: ¹¹Now^{G1161} the parable^{G3850} is this^{G3778}: The seed^{G4703} is the word^{G3056} of God^{G2316}.

Chữ mà bản tiếng Việt chép là **đạo** trong câu 11 trên, nguyên văn trong bản King James version đó là chữ **the word**^{G3056} - λόγος - logos, số 3056 ra từ chữ λέγω - lego, số 3004 của tiếng Hy-lạp, có nghĩa là: *những lời đã được nói ra, được tỏ ra và được chép thành văn tự trong Kinh-Thánh liên quan đến việc người ta phải nói đến, phải giảng ra, phải dạy lại cho người khác được hiểu biết và làm theo.*

Để phân biệt được lời nào là của Đức Chúa Trời và lời nào là của loài người xác thịt, thì người ta phải chép rõ là **Lời của Đức Chúa Trời** và khi người nào đã được biết các Lời đó là Lời của Đức Chúa Trời, thì Thần của Đức Giê-Hô-Va cũng biết người ấy đã được dạy cho biết Lời của Đức Chúa Trời, và Thần của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời sẽ xem xét thái độ của người ấy đối với Lời của Ngài như thế nào.

Ê-sai 66:2: **Đức Giê-hô-va phán: Mọi sự này đều bởi tay Ta làm ra, và có như vậy. Đây là kẻ mà Ta đoái đến: tức là kẻ nghèo khó, có lòng ăn năn đau đớn, nghe Lời nói của Ta mà run.**

Vì trong **Lời của Đức Chúa Trời** có sự sống và sự sống là sự sáng của loài người, vì thế cho nên ngay từ buổi sáng thế, trong sự biết trước và trong sự mưu luận mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã định cho loài người

phải trải qua và phải nhận biết giá trị của Lời Đức Chúa Trời, liên quan đến sự sống của loài người thông qua thái độ của loài người đối với Lời của Đức Chúa Trời mà người ta đã được nghe, là quan trọng như thế nào. Ví như người ta vì sự chủ quan, bất cẩn mà quên đường mình phải đi, thì người ta sẽ bị lạc và hậu quả của việc người ta bị lạc đường có thể gây nguy hiểm cho sự sống mình, thì bấy giờ người ta mới biết phải nhận biết và ghi nhớ cẩn thận con đường mình phải đi và người ta biết phải dạy lại cho con cháu mình biết giá trị của sự cẩn thận đối với mọi công việc mà mình phải làm, con đường mình phải đi và phải nhớ để bảo vệ sự sống mình.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã biết trước về việc loài người sẽ sa ngã, sẽ chết khi người ta không vâng theo tiếng phán của Đức Chúa Trời, và khi người ta đã bị thất bại, người ta sẽ biết phải tìm kiếm con đường của sự giải cứu, sự giải phóng và sự giải thoát cho sự sống mình, nghĩa là người ta biết phải trở lại với Lời của Đức Chúa Trời để nhận biết điều mình phải làm để nhờ đó mà cứu được sự sống mình.

Phục truyền luật lệ ký 4:23-40: **Khá cẩn thận giữ lấy mình, chớ quên sự giao ước của Giê-hô-va Đức Chúa Trời các ngươi đã lập cùng các ngươi, và chớ làm tượng chạm nào, hình của vật nào mà Giê-hô-va Đức Chúa Trời ngươi đã cấm; vì Giê-hô-va Đức Chúa Trời ngươi như một đám lửa tiêu cháy, và là Đức Chúa Trời hay kỳ tà. Khi các ngươi sẽ có con cùng cháu, và khi đã ở lâu trong xứ rồi, nếu các ngươi làm bại hoại mình, làm tượng chạm nào, hình của vật chi mặc dầu, mà hành ác trước mặt Giê-hô-va Đức Chúa Trời các ngươi để chọc Ngài nổi giận, thì ngày nay ta bắt trời và đất làm chứng quyết cho các ngươi rằng các ngươi sẽ chết vội, và khuất mắt khỏi xứ mà mình sẽ đi nhận lấy tại bên kia sông Giô-đanh. Các ngươi chẳng ở đó lâu dài đâu, nhưng sẽ bị tận diệt. Đức Giê-hô-va sẽ tản lạc các ngươi trong các nước, chỉ còn lại số nhỏ trong các nước mà Đức Giê-hô-va sẽ dẫn các ngươi vào; ở đó các ngươi sẽ cúng thờ những thần bằng cây và bằng đá, là công việc của tay loài người làm nên, chẳng thấy, chẳng nghe, chẳng ăn, cũng chẳng ngửi. Ở đó người sẽ tìm cầu Giê-hô-va Đức Chúa Trời ngươi, và khi nào hết lòng hết ý tìm cầu Ngài thì mới gặp. Khi người bị gian nan, và các việc này xảy đến cho người, bấy giờ trong ngày cuối cùng, người sẽ trở về cùng Giê-hô-va Đức Chúa Trời ngươi, và vâng theo tiếng Ngài. Vì Giê-hô-va Đức Chúa Trời ngươi là Đức Chúa Trời hay thương xót sẽ không bỏ ngươi và không hủy diệt ngươi đâu; cũng chẳng quên sự giao ước mà Ngài đã thề cùng các tổ phụ ngươi. Vậy, ngươi hãy hỏi học về thời kỳ có trước ngươi, từ ngày Đức Chúa Trời dựng nên loài người trên đất, tự góc trời này đến góc trời kia, nếu bao giờ có xảy ra việc nào lớn dường ấy, hay là người ta có nghe sự chi giống như vậy chẳng? tức là: há có một dân tộc nào nghe tiếng Đức Chúa Trời từ trong lửa phán ra như ngươi đã nghe, mà vẫn còn sống chẳng? hay là Đức Chúa Trời há có cậy lấy sự thử thách dấu kỳ, điềm lạ, chiến tranh, cánh tay quyền năng giơ thẳng ra, cùng cậy công sự to tát và góm ghê, đặt thử đi chiếm một dân tộc cho mình ở giữa một dân tộc khác, như mọi điều Giê-hô-va Đức Chúa Trời các ngươi đã làm cho các ngươi tại xứ Ê-díp-tô, dưới mắt mình chẳng? Ngươi đã chứng kiến mọi điều đó, để nhìn biết rằng Giê-hô-va, ấy là Đức Chúa Trời, chớ không ai khác hơn Ngài. Ngài từ trên trời khiến cho ngươi nghe tiếng Ngài để dạy ngươi; trên đất Ngài khiến cho ngươi thấy đám lửa lớn Ngài, và từ trong lửa ngươi có nghe Lời Ngài phán ra. Bởi vì Ngài yêu mến các tổ phụ ngươi, nên chọn lấy dòng dõi các ngươi ấy, và chính Ngài nhờ quyền năng lớn mình rút ngươi ra khỏi xứ Ê-díp-tô, đặt đuổi khỏi trước mặt ngươi những dân tộc lớn hơn và mạnh hơn ngươi, đặt đưa ngươi vào xứ của dân đó, và ban cho làm sản nghiệp, y như điều ấy xảy đến ngày nay. Vậy, ngày nay hãy biết và ghi tạc trong lòng ngươi rằng Giê-hô-va, ấy là Đức Chúa Trời trên trời cao kia và dưới đất thấp này: chẳng có ai khác. Hãy giữ những luật lệ và điều răn của Ngài, mà ngày nay ta truyền cho ngươi, hầu cho ngươi và con cháu ngươi đều có phúc, ở lâu dài trong xứ mà Giê-hô-va Đức Chúa Trời ngươi ban cho ngươi mãi mãi.**

Thi-Thiên 82:6-7: **Ta đã nói: Các ngươi là thần, hết thảy đều là con trai của Đấng Chí cao. Dầu vậy, các ngươi sẽ chết như loài người, sa ngã như một quan trưởng.**

Sáng thế ký 1:11: **Đức Chúa Trời lại phán rằng: Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất; thì có như vậy.**

Bản King James version chép: ¹¹ And God ^{H430} said ^{H559}, Let the earth ^{H776} bring ^{H1876} forth ^{H1876} grass ^{H1877}, the herb ^{H6212} yielding ^{H2232} seed ^{H2233}, and the fruit ^{H6529} tree ^{H6086} yielding ^{H6213} fruit ^{H6529} after his kind ^{H4327}, whose ^{H834} seed ^{H2233} is in itself, upon the earth ^{H776}: and it was so ^{H3651}.

Trong mạng lệnh này chúng ta cần phải hiểu đó là Đức Chúa Trời đã mạng lệnh cho linh hồn loài người sống trong thân thể xác thịt bằng bụi đất phải nhận biết trách nhiệm của mình, là quản trị đất, bắt đất phục tùng

mạng lệnh của Đức Chúa Trời, chứ Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời không phán với đất, là vật thể vô tri vô giác.

Người tin Chúa phải nhận biết Lẽ thật, cũng như nhà nông phải nhận biết các loại hạt giống cùng các mùa gieo trồng các loại hạt giống đó vậy, vì Lời Chúa có chép rằng: **“Sống chết ở nơi quyền của lưỡi; Kẻ ái mộ nó sẽ ăn bông trái của nó.”** (Châm ngôn 18:21)

Chúng ta hãy xem, khi người ta không nói đúng theo như Lời của Đức Chúa Trời đã phán dạy, thì điều gì sẽ xảy ra liên quan đến sự sống của linh hồn loài người?

Lời của Đức Chúa Trời đã chép trong Kinh-Thánh được gọi là cuốn sách luật pháp và Đức Chúa Jêsus đã phán về cuốn sách luật pháp này là luật pháp của loài người, tức là luật pháp mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã ban cho loài người, để loài người sẽ nhờ sự vâng giữ và làm theo các Lời đã chép trong cuốn sách đó mà được sự sống lại và sẽ được sự sống đời đời, nếu người ta tiếp tục sống theo Lời đã chép trong cuốn sách đó.

Trung tâm của cuốn sách luật pháp mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã ban cho loài người đó là mười điều răn, trong đó có bốn điều răn đầu tiên mà loài người phải tuyệt đối vâng giữ và làm theo, vì nếu như loài người vâng giữ và tuân theo bốn điều răn đó, thì thân thể xác thịt của loài người sẽ không phạm tội nữa, bởi vì bốn điều răn đó là thuộc về trách nhiệm của linh hồn loài người, vì linh hồn được tạo nên bởi hơi thở của Đức Chúa Trời và theo ảnh tượng của Đức Chúa Trời, nên linh hồn loài người biết Đức Chúa Trời, còn thân thể xác thịt thì không biết Đức Chúa Trời, bởi vì nó ra từ bụi đất. Bốn điều răn đó là:

Xuất Ê-díp-tô Ký 20:3-11: Trước mặt Ta, người chớ có các thần khác. Người chớ làm tượng chạm cho mình, cũng chớ làm tượng nào giống những vật trên trời cao kia, hoặc nơi đất thấp này, hoặc trong nước dưới đất. Người chớ quỳ lạy trước các hình tượng đó, và cũng đừng hầu việc chúng nó; vì Ta là Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, tức là Đức Chúa Trời kỳ tà, hễ ai ghét Ta, Ta sẽ nhân tội tổ phụ phạt lại con cháu đến ba bốn đời, và sẽ làm ơn đến ngàn đời cho những kẻ yêu mến Ta và giữ các điều răn của Ta. Người chớ lấy Danh Giê-hô-va Đức Chúa Trời người mà làm chơi, vì Đức Giê-hô-va chẳng cấm bằng vô tội kẻ nào lấy Danh Ngài mà làm chơi. Hãy nhớ ngày nghỉ đặt làm nên ngày thánh. Người hãy làm hết công việc mình trong sáu ngày; nhưng ngày thứ bảy là ngày nghỉ của Giê-hô-va Đức Chúa Trời người: trong ngày đó, người, con trai, con gái tôi trai tớ gái, súc vật của người, hoặc khách ngoại bang ở trong nhà người, đều chớ làm công việc chi hết; vì trong sáu ngày Đức Giê-hô-va đã dựng nên trời, đất, biển, và muôn vật ở trong đó, qua ngày thứ bảy thì Ngài nghỉ: vậy nên Đức Giê-hô-va đã ban phước cho ngày nghỉ và làm nên ngày thánh.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã thiết lập A-rôn và các con trai của người trong chi phái Lê-vi làm chức vụ thầy tế lễ trong dân Y-sơ-ra-ên, để chức vụ thầy tế lễ này sẽ thay mặt Đức Giê-Hô-Va mà răn bảo dân sự của Đức Chúa Trời biết tôn trọng Luật pháp của Đức Giê-Hô-Va và làm theo Lời của Đức Chúa Trời trong sự hiểu biết và trong sự kính sợ Danh Đức Giê-Hô-Va. Nghĩa là chức vụ thầy tế lễ phải là người gieo hạt giống mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã ban cho, vì trong Lời của Đức Chúa Trời có sự sống và sự sống là sự sáng của loài người. Nếu chức vụ thầy tế lễ, là người gieo hạt giống của Đức Giê-Hô-Va ban cho và biết chăm sóc và bảo vệ cây trái mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã ban cho, thì kết quả sẽ khiến cho tuyển dân của Đức Chúa Trời được nên thánh, vì Lời của Đức Chúa Trời là thánh, sẽ khiến cho dân sự của Đức Chúa Trời được nên thánh. Nhưng chức vụ thầy tế lễ trong dân Y-sơ-ra-ên đã không làm trọn công việc này, vì thế cho nên dân Y-sơ-ra-ên đã không biết luật pháp của Đức Chúa Trời mình, nên họ phải bị bắt làm phu tù cho dân ngoại.

Ê-sai 5:1-16: Ta sẽ hát cho bạn rất yêu dấu của Ta một bài ca của bạn yêu dấu của Ta về việc vườn nho của Người. Bạn rất yêu dấu của Ta có một vườn nho ở trên gò đất tốt. Người khai phá ra; cất bỏ những đá; trồng những gốc nho xinh tốt; dựng một cái tháp giữa vườn, và đào một nơi ép rượu. Vả, Người mong rằng sẽ sanh trái nho; nhưng nó lại sanh trái nho hoang. Hỡi dân ở Giê-ru-sa-lem cùng người Giu-đa, vậy thì bây giờ Ta xin các người hãy đoán xét giữa Ta với vườn nho của Ta. Có điều chi nên làm cho vườn nho của Ta mà Ta không làm cho nó chăng? Có sao khi Ta mong sanh trái nho, thì nó lại sanh trái nho hoang vậy? Nay, Ta sẽ bảo các người về điều Ta định làm cho vườn nho của Ta: Ta phá rào, nó sẽ bị cắn nuốt; Ta hạ tường xuống, nó sẽ bị giày đạp. Ta sẽ để nó hoang loạn, chẳng tĩa sửa, chẳng vun xới; nhưng tại đó sẽ mọc lên những gai gốc và chà chuôm; Ta lại truyền cho mây đừng làm mưa xuống trên nó nữa. Vả, vườn nho của Đức Giê-hô-va vạn quân, ấy là nhà Y-sơ-ra-ên, và những người của Giu-đa tức là cây mà Ngài ưa thích. Ngài trông họ được công chánh, mà này, có sự bạo ngược; trông được công bình, mà này, có tiếng kêu la. Khốn thay cho những kẻ thêm nhà vào nhà, thêm ruộng vào ruộng, cho đến chừng nào chẳng còn chỗ ở nữa, và các người ở một mình giữa xứ! Đức Giê-hô-va

vạn quân có phán vào tai tôi những Lời này: Thật nhiều nhà sẽ bỏ hoang, những nhà ấy lớn và đẹp mà chẳng có người ở! Ấy vậy, mười mẫu vườn nho chỉ sanh được một bát rượu; một ô-me hột giống chỉ được một ê-pha. Khốn thay cho kẻ dậy sớm để tìm kiếm rượu, chầy đến ban đêm, phát nóng vì rượu! Trong tiệc yến họ có những đàn cầm, đàn sắt, trống cơm, ống sáo và rượu nữa, nhưng chẳng thiết đến công việc Đức Giê-hô-va; họ chẳng xem xét công trình của tay Ngài. Vậy nên, dân của Ta phải bị bắt làm phu tù, vì không hiểu biết; kẻ sang nó chịu đói, chúng dân nó chịu khát. Vậy nên sự ham muốn của âm phủ đã rộng thêm, hả miệng vô ngần, sự vinh hiển nó, dân chúng nó, sự sang trọng nó và kẻ vui mừng giữa nó đều sa xuống đó. Kẻ hèn bị khuất; kẻ tôn trọng bị thấp hèn, con mắt người cao ngạo bị hạ xuống; song Đức Giê-hô-va vạn quân lên cao trong sự công chánh, Đức Chúa Trời là Đấng Thánh nên thánh trong sự công bình.

Giê-rê-mi 8:1-22: Đức Giê-hô-va phán: Trong thời đó, người ta sẽ bới xương của các vua Giu-đa, xương của các quan trưởng, xương của các thầy tế lễ, xương của các tiên tri, và xương của các dân cư Giê-ru-sa-lem ra khỏi mồ mả. Người ta sẽ phơi những xương ấy ra dưới mặt trời, mặt trăng, và cơ binh trên trời, tức là những vật mà họ đã yêu mến, hầu việc, bước theo, tìm cầu, và thờ lạy. Những xương ấy sẽ chẳng được thâu lại, chẳng được chôn lại; sẽ như phân trên mặt đất. Mọi kẻ sót của họ hàng gian ác ấy còn lại trong mọi nơi Ta đã đuổi chúng nó đến, chúng nó sẽ cầu chết hơn là sống, Đức Giê-hô-va vạn quân phán vậy. Vậy người khá bảo chúng nó rằng: Đức Giê-hô-va phán như vậy: Người ta vấp ngã, há chẳng đứng dậy sao? Kẻ nào trở đi, há chẳng trở về sao? Vậy thì làm sao mà dân sự Giê-ru-sa-lem này cứ mãi miệt trong sự bội nghịch đời đời? Chúng nó khăng khăng giữ điều gian trá, chẳng chịu trở lại. Ta đã lắng tai và nghe: chúng nó chẳng nói ngay thẳng, chẳng có ai ăn năn điều ác của mình, mà rằng: Ta đã làm gì? Thấy đều dong ruổi như ngựa xông vào trận. Chim hạc giữa khoảng không tự biết các mùa nhất định cho nó; chim cu, chim yến, chim nhận, giữ kỳ dờn chỗ ở. Nhưng dân của Ta chẳng biết luật pháp của Đức Giê-hô-va! Sao các người nói được rằng: Chúng ta là khôn sáng, có luật pháp Đức Giê-hô-va ở với chúng ta? Nhưng, này, ngọn bút giả dối của bọn thông giáo đã làm cho luật pháp ấy ra sự nói dối! Những kẻ khôn sáng bị xấu hổ, sợ hãi, và bị bắt. Chúng nó đã bỏ Lời của Đức Giê-hô-va; thì sự khôn ngoan nó là thể nào? Vậy nên, Ta sẽ ban vợ chúng nó cho kẻ khác, ruộng chúng nó cho chủ mới; vì từ kẻ rất nhỏ cho đến người rất lớn, ai nấy đều tham lam; từ tiên tri cho đến thầy tế lễ, ai nấy đều làm sự gian dối. Chúng nó rít vết thương cho con gái dân của Ta cách sơ sài, nói rằng: Bình an, bình an! mà không bình an chi hết. Chúng nó làm ra sự gớm ghiếc, há lấy làm xấu hổ ư? đã chẳng xấu hổ chút nào, lại cũng không thẹn đỏ mặt. Vậy nên chúng nó sẽ ngã với những người vấp ngã. Đến ngày thăm phạt, chúng nó sẽ bị lật đổ, Đức Giê-hô-va phán vậy. Đức Giê-hô-va phán: Thật, Ta sẽ diệt hết chúng nó. Chẳng còn trái nho trên cây nho; chẳng còn trái vả trên cây vả; lá sẽ khô rụng; những điều Ta đã ban cho, sẽ bị cất lấy! Sao chúng ta cứ ngồi yên? Hãy nhóm lại và vào các thành bền vững, và nín lặng tại đó! Vì Giê-hô-va Đức Chúa Trời chúng ta đã khiến chúng ta nín lặng, Ngài cho chúng ta uống mật đắng, vì chúng ta đã phạm tội nghịch cùng Đức Giê-hô-va. Chúng ta trông sự bình an, nhưng chẳng có sự tốt gì đến; trông kỳ chữa lành, mà sự sợ hãi đây này! Về phía thành Đan, nghe tiếng thét của ngựa nó; nghe tiếng ngựa chiến nó hí lên, khắp đất đều run rẩy; vì chúng nó đã đến; nuốt đất và mọi vật trong nó, nuốt thành và dân cư nó. Này, Ta sẽ sai rắn, bọ cạp đến giữa các người, chẳng ai ếm chú được nó; chúng nó sẽ cắn các người, Đức Giê-hô-va phán vậy. Ước gì tôi được yên ủi, khỏi sự lo buồn! Lòng tôi mỗi một trong tôi! Này, có tiếng kêu la của con gái dân của Ta, kêu từ đất xa lắm, rằng: Đức Giê-hô-va không còn ở trong Si-ôn sao? Vua của thành ấy không còn ở giữa thành sao? Sao chúng nó dùng tượng chạm của mình và vật hư không của dân ngoại mà chọc giận Ta vậy? Mùa gặt đã qua, mùa hạ đã hết, mà chúng ta chưa được cứu chuộc! Con gái dân của Ta bị thương, Ta vì đó bị thương; Ta đang sầu thảm; bị sự kinh hãi bắt lấy. Trong Ga-la-át há chẳng có nhũ hương sao? há chẳng có thầy thuốc ở đó sao? Vậy thì làm sao mà bệnh con gái dân của Ta chẳng chữa lành?

Hết thấy các Lời của Đức Giê-hô-va được chép trong năm sách của Môi-se đều thuộc về Đức Chúa Trời và là sự ban cho của Ngài, mà sự ban cho đó chính là giá cứu chuộc loài người cho Giê-hô-va Đức Chúa Trời, vì trong ngày thứ Ba của cuộc sáng thế, Giê-hô-va Đức Chúa Trời đã quyết định ban luật pháp cho loài người, mặc dù trong các Lời được chép thành văn tự không nói các Lời đó là luật pháp, nhưng theo Lẽ thật thì đó là Luật pháp, là Giao ước mà Giê-hô-va Đức Chúa Trời đã thiết lập bởi chính Ngài, để cứu chuộc loài người,

vì Ngài là Đấng hay thương xót.

Chúng ta hãy xem trong ngày thứ Ba này, Đức Giê-Hô-Va đã thiết lập Giao-ước với linh hồn những người nào thật sự kính sợ Danh của Ngài và yêu mến Lời của Ngài, vì chỉ có sự kính sợ Đức Giê-Hô-Va mới khiến cho những người đó nhận biết được ý nghĩa của những sự sâu nhiệm đó (Ê-sai 28:19).

Sáng thế ký 1:11-13: Đức Chúa Trời lại phán rằng: Đất phải sanh cây cỏ; cỏ kết hạt giống, cây trái kết quả, tùy theo loại mà có hạt giống trong mình trên đất; thì có như vậy. Đất sanh cây cỏ: cỏ kết hạt tùy theo loại, cây kết quả có hạt trong mình, tùy theo loại. Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt lành. Vậy, có buổi chiều và buổi mai; ấy là ngày thứ ba.

Chữ **cây** - the herb^{H6212} chép trong câu 11 trên, đó là chữ עֵשֶׂב - 'eseb, số 6212 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *rau xanh, cây thân mềm làm thực phẩm*; gốc của chữ עֵשֶׂב - 'eseb này có nghĩa là: *để tỏa ánh sáng long lanh, màu xanh lá cây, sức sống*;

Chữ **cỏ** - grass^{H1877} chép trong câu 11 trên, đó là chữ נֶשֶׁךְ - deshe, số 1877 ra từ chữ נֶשֶׁךְ - dasha, số 1876 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *cỏ xanh, đồng cỏ, bãi cỏ, để mọc ra; để ném, để quăng, để liệng, để bắn, để đổ ra*,

Chữ **hạt giống** - yielding^{H2232} seed^{H2233} chép trong câu 11 trên, đó là chữ זֶרַע - zera', số 2233 ra từ chữ זֶרַע - zara', số 2232 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *hạt giống, để gieo hạt giống, sự gieo hạt giống, sự vãi hạt giống, sự sanh bông trái, khiến cho mang thai, khiến cho thụ thai, sự tiếp nhận hạt giống, sự tạo ra hạt giống*;

Như chúng ta đã biết ý nghĩa mầu nhiệm của **hạt giống**, là bóng về **Lời của Đức Chúa Trời**, có quyền phép khiến cho ngọn đèn của Đức Giê-Hô-Va nơi linh hồn loài người được thắp sáng trở lại, mà ý nghĩa của sự *khiến cho mang thai, khiến cho thụ thai*, đó là *sự tiếp nhận hạt giống, sự tạo ra hạt giống* ở trong lòng của người tin Chúa, khiến đức tin của người đó được gây dựng mà nói ra Lời của Đức Chúa Trời và biết kêu cầu Danh Chúa để được sự cứu chuộc sự sống mình, như Lời Chúa có chép:

Thi-Thiên 116:1-14: Tôi yêu mến Đức Giê-hô-va, vì Ngài nghe tiếng tôi, và lời nài xin của tôi. Tôi sẽ cầu khẩn Ngài trọn đời tôi, bởi vì Ngài có nghiêng tai qua tôi. Dây sự chết vương vấn tôi, sự đau đớn âm phủ áp hãm tôi, tôi gặp sự gian truân và sự sầu khổ. Nhưng tôi kêu cầu Danh Đức Giê-hô-va, rằng: Đức Giê-hô-va ôi! cầu xin Ngài giải cứu linh hồn tôi. Đức Giê-hô-va hay làm ơn, và là công bình; Đức Chúa Trời chúng ta có lòng thương xót. Đức Giê-hô-va bảo hộ người thật thà; Tôi bị khốn khổ, Ngài bèn cứu tôi. Hỡi linh hồn ta, hãy trở về nơi an nghỉ người; Vì Đức Giê-hô-va đã hậu đãi người. Chúa đã giải cứu linh hồn tôi khỏi chết, mắt tôi khỏi giọt lệ, và chân tôi khỏi vấp ngã. Tôi sẽ đi trước mặt Đức Giê-hô-va Trong đất kẻ sống. Tôi tin, nên tôi nói. Tôi đã bị buồn thảm lắm. Trong cơn bối rối tôi nói rằng: Mọi người đều nói dối. Tôi sẽ lấy gì báo đáp Đức Giê-hô-va về các ơn lành mà Ngài đã làm cho tôi? Tôi sẽ cầm cái chén cứu chuộc, mà cầu khẩn Danh Đức Giê-hô-va. Tôi sẽ trả xong cho Đức Giê-hô-va các sự tôi hứa nguyện, tại trước mặt cả dân sự Ngài.

Chữ **cây trái** - tree^{H6086} chép trong Sáng thế ký 1 câu 11 trên, đó là chữ עֵץ - 'ets, số 6086 ra từ chữ עֵץ - 'atsah, số 6095 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *cây thân gỗ, cây sanh trái, sự vững chắc, sự cứng cáp, để đóng, để khép lại, để bao bọc, để che chở, để cất giấu của cải, để buộc chặt, để trói chặt, để làm cho bền vững, để đóng con mắt*;

Chữ **trái** - fruit^{H6529} chép trong câu 11 trên, đó là chữ פֵּרִי - periy, số 6529 ra từ chữ פֶּה - parah, số 6509 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *trái của cây, quả cây, mang lại kết quả, con cái, dòng dõi, mang bông trái, khiến cho sanh bông trái*;

Chữ **cây trái**, tức là *cây sanh trái, cây sanh quả* chép trong câu 11 trên là nói về Lẽ thật, là Lời hằng sống và bền vững của Đức Chúa Trời, có quyền phép của sự sống lại và sự sống đời đời, khi được rao giảng ra trong quyền phép của Đức Thánh-Linh, sẽ khiến cho linh hồn người nghe được hiểu chân giá trị của Lời Đức Chúa Trời và khi linh hồn nào nghe các Lời đó mà hiểu biết thì Đức Thánh-Linh sẽ thắp sáng ngọn đèn của Ngài nơi linh hồn đó, cũng có nghĩa là Đức Thánh-Linh sẽ ghi tạc các Lẽ thật vào trong lòng và trong trí của người đó, nghĩa là linh hồn đó được kế tự, được sở hữu các Lời đó làm cơ nghiệp sự cứu chuộc sự sống mình.

Trong ý nghĩa thuộc thể, các thực phẩm chức năng sẽ giúp cho cơ bắp của thân thể người ta được vững chắc thể nào, thì trong thuộc linh cũng vậy, chính Lẽ thật, là Lời hằng sống và bền vững của Đức Chúa Trời sẽ khiến

linh hồn người tin Chúa được gây dựng, được sự sống lại và được vững vàng. Bấy giờ linh hồn người đó sẽ biết tìm kiếm, tích trữ, cất giấu của cải thật cho sự sống mình, hầu cho trong kỳ khó khăn, linh hồn người đó được vững vàng, không sợ hãi, không chao đảo, nhưng được sự trưởng thành theo tiêu chuẩn con cái của Đức Chúa Trời, như Lời Chúa có chép:

Rô-ma 8:1-17: Cho nên hiện nay chẳng còn có sự đoán phạt nào cho những kẻ ở trong Đức Chúa Jê-sus Christ; vì luật pháp của Thánh Linh sự sống đã nhờ Đức Chúa Jê-sus Christ buông tha tôi khỏi luật pháp của sự tội và sự chết. Vì điều chi luật pháp không làm nổi, tại xác thịt làm cho luật pháp ra yếu đuối, thì Đức Chúa Trời đã làm rồi: Ngài đã vì cơ tội lỗi sai chính Con mình lấy xác thịt giống như xác thịt tội lỗi chúng ta, và đã đoán phạt tội lỗi trong xác thịt, hầu cho sự công bình mà luật pháp buộc phải làm được trọn trong chúng ta, là kẻ chẳng noi theo xác thịt, nhưng noi theo Thánh Linh. Thật thế, kẻ sống theo xác thịt thì chăm những sự thuộc về xác thịt; còn kẻ sống theo Thánh Linh thì chăm những sự thuộc về Thánh Linh. Vả, chăm về xác thịt sanh ra sự chết, còn chăm về Thánh Linh sanh ra sự sống và bình an; vì sự chăm về xác thịt nghịch với Đức Chúa Trời, bởi nó không phục dưới luật pháp Đức Chúa Trời, lại cũng không thể phục được. Vả, những kẻ sống theo xác thịt, thì không thể đẹp lòng Đức Chúa Trời. Về phần anh em, nếu thật quả Thánh Linh Đức Chúa Trời ở trong mình, thì không sống theo xác thịt đâu, nhưng theo Thánh Linh; song nếu ai không có Thánh Linh của Đấng Christ, thì người ấy chẳng thuộc về Ngài. Vậy nếu Đấng Christ ở trong anh em, thì thân thể chết nhân cơ tội lỗi, mà thần linh sống nhân cơ sự công bình. Lại nếu Thánh Linh của Đấng làm cho Đức Chúa Jê-sus sống lại từ trong kẻ chết ở trong anh em, thì Đấng làm cho Đức Chúa Jê-sus Christ sống lại từ trong kẻ chết cũng sẽ nhờ Thánh Linh Ngài ở trong anh em mà khiến thân thể hay chết của anh em lại sống. Vậy, hỡi anh em, chúng ta chẳng mắc nợ xác thịt đâu, đang sống theo xác thịt. Thật thế, nếu anh em sống theo xác thịt thì phải chết; song nếu nhờ Thánh Linh, làm cho chết các việc của thân thể, thì anh em sẽ sống. Vì hết thảy kẻ nào được Thánh Linh của Đức Chúa Trời dắt dẫn, đều là con của Đức Chúa Trời. Thật anh em đã chẳng nhận lấy thần trí của tôi mọi đang còn ở trong sự sợ hãi; nhưng đã nhận lấy thần trí của sự làm con nuôi, và nhờ đó chúng ta kêu rằng: A-ba! Cha! Chính Đức Thánh Linh làm chứng cho lòng chúng ta rằng chúng ta là con cái Đức Chúa Trời. Lại nếu chúng ta là con cái, thì cũng là kẻ kế tự: kẻ kế tự Đức Chúa Trời và là kẻ đồng kế tự với Đấng Christ, miễn chúng ta đều chịu đau đớn với Ngài, hầu cho cũng được vinh hiển với Ngài.

Chữ *tuỳ theo loại* - after his kind^{H4327} chép trong Sáng thế ký 1 câu 11 trên, đó là chữ מִינֵם - miyn, số 4327 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *phần được ban cho, của hồi môn, loại, kiểu, cách*;

Trong ý nghĩa của cụm từ *tuỳ theo loại* - after his kind^{H4327} đã tỏ cho chúng ta biết *sự sửa soạn sẵn của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời dành cho những người nào kính sợ Danh Ngài và yêu mến Lời của Ngài*, sẽ nhận được Lẽ thật giấu trong các lời văn tự đó, mà Lẽ thật tức là Lời hằng sống và bền vững của Đức Chúa Trời, là của cải thật, sẽ khiến cho linh hồn của người ấy được sự sống lại và được sự sống đời đời, chính quyền phép đó được Lời Chúa gọi là *của hồi môn*, (vì theo tập quán của người Hê-bơ-rơ thì *của hồi môn* còn có nghĩa của cải thật khiến cho người nào sở hữu của cải đó mà được tôn trọng và được chấp nhận vào trong gia đình mới của mình).

Chúng ta biết Danh Đức Chúa Jê-sus được xưng là Lời Đức Chúa Trời và như vậy, ngay từ ngày thứ Ba của cuộc sáng thế, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán rõ về việc Ngài sẽ chọn những người xứng đáng cho được nhận lãnh những sự ban cho của Ngài, như Lời Chúa đã chép về Lẽ thật này.

Ê-phê-sô 1:3-14: Ngợi khen Đức Chúa Trời, Cha Đức Chúa Jê-sus Christ chúng ta, Ngài đã xuống phước cho chúng ta trong Đấng Christ đủ mọi thứ phước thiêng liêng ở các nơi trên trời, trước khi sáng thế, Ngài đã chọn chúng ta trong Đấng Christ, đang làm nên thánh không chỗ trách được trước mặt Đức Chúa Trời, bởi sự thương yêu của Ngài đã định trước cho chúng ta được trở nên con nuôi của Ngài bởi Đức Chúa Jê-sus Christ, theo ý tốt của Ngài, để khen ngợi sự vinh hiển của ân điển Ngài đã ban cho chúng ta cách nhưng không trong Con yêu dấu của Ngài! Ấy là trong Đấng Christ, chúng ta được cứu chuộc bởi huyết Ngài, được tha tội, theo sự dư dật của ân điển Ngài, mà Ngài đã rải ra đầy dẫy trên chúng ta cùng với mọi thứ khôn ngoan thông sáng, khiến chúng ta biết sự mẫu nhiệm của ý muốn Ngài, theo ý định mà Ngài đã tự lập thành trước trong lòng nhân từ Ngài để làm sự định trước đó trong khi kỳ mãn, hội hiệp muôn vật lại trong Đấng Christ, cả vật ở trên trời và vật ở dưới đất. Ấy cũng là trong

Ngài mà chúng ta đã nên kẻ dự phần kế nghiệp, như đã định trước cho chúng ta được điều đó, theo mạng của Đấng làm mọi sự hiệp với ý quyết đoán, hầu cho sự vinh hiển của Ngài nhờ chúng ta là kẻ đã trông cậy trong Đấng Christ trước nhất mà được ngợi khen. Ấy lại cũng trong Ngài mà anh em sau khi đã nghe Lời lẽ thật, là Tin Lành về sự cứu chuộc anh em, ấy là trong Ngài mà anh em đã tin và được ấn chứng bằng Đức Thánh Linh là Đấng Chúa đã hứa, Đấng ấy làm của cầm về cơ nghiệp chúng ta, cho đến kỳ chuộc lấy những kẻ mà Ngài đã được để khen ngợi sự vinh hiển Ngài.

Một điều rất thú vị là sau mỗi một ngày của cuộc sáng thế, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời lại phán rằng: **Vậy, có buổi chiều và buổi mai**; Bản King James version chép: **And the evening^{H6153} and the morning^{H1242}**;

Chữ **buổi chiều** - the evening^{H6153} chép trong các câu 5, 8, 13, 19, 23 và câu 31 trong Sáng thế ký đoạn 1, đó là chữ עֶרֶב - 'ereb, số 6153 ra từ chữ אֶרֶב - 'arab, số 6150 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *buổi chiều, buổi tối, đêm tối, cảnh tối tăm, làm mờ tối, lúc mặt trời lặn, sự trộn lẫn, vật được che phủ bởi cách tổ chức, bởi cách cấu tạo; được bảo mật bởi điều kiện như một sự trao đổi có giá trị tương xứng như một giao ước*;

Buổi chiều được chép đây là nói về thời kỳ tối tăm đến với loài người bởi tội lỗi của A-đam, là người được Đức Chúa Trời tạo nên trước nhất trong loài người, đã phạm tội ăn trái của cây biết điều thiện và điều ác mà Đức Chúa Trời đã cấm ăn và bởi tội lỗi đó mà sự chết đã vào trong loài người hết thảy và cũng bởi tội lỗi đó mà loài người thiếu mất sự vinh hiển, tức là sự sáng thật của Đức Chúa Trời. Kể từ đó, dù con mắt của loài người xác thịt vẫn mở, nhưng đối với Nước Thiên đàng thì linh hồn loài người đã phải ngồi ở trong bóng của sự chết. Buổi chiều là nói về lúc mặt trời lặn, bóng tối bao trùm mọi sự thuộc về sự sống thật của loài người.

Chữ **buổi mai** - the morning^{H1242} chép trong các câu 5, 8, 13, 19, 23 và câu 31 trong Sáng thế ký đoạn 1 đó là chữ בֹקֶר - boqer, số 1242 ra từ chữ בָּקָר - baqar, số 1239 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *buổi sáng, ngày mới bắt đầu, bình minh, rạng đông, sự hé rạng, tia sáng đầu tiên; sự phá vỡ, sự xem xét kỹ, sự kiểm tra, sự thanh tra, sự quan sát, sự ngắm nhìn một cách vui thích, sự khâm phục, sự thán phục, sự ngưỡng mộ, sự khen ngợi, sự ca tụng, sự lấy làm lạ, sự lấy làm ngạc nhiên, sự chăm sóc, sự bảo dưỡng, sự suy xét, sự cân nhắc, sự quan tâm đến, sự lưu ý đến, sự điều tra, sự nghiên cứu*;

Buổi mai là buổi sáng sớm, là khi mặt trời sẽ mọc lên và sự sáng bắt đầu gia thêm và soi sáng mọi sự trên đất này, là bóng về sự sáng thật của Đức Chúa Trời bắt đầu được ban cho loài người thông qua Con một của Đức Chúa Trời, là Đức Chúa Jêsus Christ, như Đức Chúa Jêsus đã phán:

Giăng 8:12: Đức Chúa Jêsus lại cất tiếng phán cùng chúng rằng: Ta là sự sáng của thế gian; người nào theo Ta, chẳng đi trong nơi tối tăm, nhưng có ánh sáng của sự sống.

Thi-Thiên 65:5-13: Hỡi Đức Chúa Trời về sự cứu chuộc chúng tôi, Chúa sẽ lấy việc đáng sợ mà đáp lại chúng tôi theo sự công bình; Chúa là sự tin cậy của các cùng tột trái đất, và của kẻ ở trên biển xa. Chúa dùng quyền năng mình lập các núi vững chắc, vì Chúa được thất lưỡng bằng sức lực; Chúa dẹp yên sự âm ầm của biển, sự ồn ào của sóng nó, và sự xao động của các dân. Những kẻ ở nơi đầu cùng trái đất thấy phép kỳ của Chúa, bèn sợ hãi; Chúa khiến buổi hừng đông và buổi chạng vạng mừng rỡ. Chúa thăm viếng đất, và tưới ướt nó, làm cho nó giàu có nhiều; Suối Đức Chúa Trời đầy nước. Khi Chúa chế đất, thì sấm sủa ngũ cốc cho loài người. Chúa tưới các đường cày nó, làm cục đất nó ra bằng, lấy mưa tắm nó cho mềm, và ban phước cho huê lợi của nó. Chúa lấy sự nhân từ mình đội cho năm làm mao triều; Các bước Chúa đặt ra mờ. Các bước Chúa đặt ra mờ trên đồng cỏ của đồng vắng, và các đồi đều thất lưỡng bằng sự vui mừng. Đồng cỏ đều đầy bấy chiên, các trứng được bao phủ bằng ngũ cốc; Khắp nơi ấy đều reo mừng, và hát xướng.

Chìa khoá được dùng để mở cánh cửa che giấu của báu Nước Thiên đàng đó là sự nhìn biết mục đích Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời sử dụng ngôn ngữ để che giấu những sự mâu nhiệm, cùng là sự mách bảo loài người biết cách để mở sự bí mật, đó là có các kỳ đã định cho mọi sự mọi việc được chép trong Kinh-Thánh.

Truyền đạo 3:1-8: Phàm sự gì có thì tiết; mọi việc dưới trời có kỳ định. Có kỳ sanh ra, và có kỳ chết; có kỳ trồng, và có kỳ nhổ vật đã trồng; Có kỳ giết, và có kỳ chữa lành; có kỳ phá dỡ, và có kỳ xây cất; có kỳ khóc, và có kỳ cười; có kỳ than vãn, và có kỳ nhảy múa; có kỳ ném đá, và có kỳ nhóm đá lại; có kỳ ôm ấp, và có kỳ chẳng ôm ấp; có kỳ tìm, và có kỳ mất; có kỳ giữ lấy, và có kỳ ném bỏ; có kỳ xé rách, và có kỳ may; có kỳ nín lặng, có kỳ nói ra; có kỳ yêu, có kỳ ghét; có kỳ đánh giặc, và có kỳ hòa bình.

Chúng ta đang sống trong kỳ được Lời Chúa chép là kỳ hoán cải, là kỳ thơ thái, là kỳ làm tươi mới được thi hành bởi sự chết và sự sống lại của Đức Chúa Jêsus Christ, Đấng cứu chuộc nhân loại. Vì nhờ Đức Chúa

Jêsus Christ mà những sự đã giấu kín khỏi loài người xác thịt từ buổi sáng thế đó mới được tỏ ra cho những người được hưởng cơ nghiệp cứu chuộc của Đức Chúa Jêsus Christ và được nên thánh bởi quyền phép của Lẽ thật và của Đức Thánh-Linh, như Lời Chúa đã chép.

Công vụ các sứ đồ 3:1-26: Buổi cầu nguyện giờ thứ chín, Phi-e-rơ với Giăng cùng lên đền thờ. Vả, có một người què từ lúc sanh ra, cứ hằng ngày người ta đem đặt tại cửa đền, gọi là cửa Đẹp, đặng ăn mày những người vào đền. Người thấy Phi-e-rơ và Giăng vào, thì xin hai người bố thí. Phi-e-rơ với Giăng ngó chăm người, rồi nói rằng: Hãy nhìn xem chúng ta. Vậy, người bèn nhìn chăm chăm hai người, tưởng sẽ được chút gì. Nhưng Phi-e-rơ nói với người rằng: Ta chẳng có vàng bạc chi hết, song điều ta có thì ta cho người: nhân Danh Đức Chúa Jêsus Christ ở Na-xa-rét, hãy bước đi! Phi-e-rơ nắm tay hữu người đỡ dậy. Tức thì bàn chân và mắt cá người trở nên cứng vững; người liền nhảy, đứng lên và bước đi cùng hai người vào đền thờ, vừa đi, vừa nhảy, vừa ngợi khen Đức Chúa Trời. Cả dân chúng đều thấy người bước đi và ngợi khen Đức Chúa Trời. Người ta nhận là chính người đó đã ngồi tại Cửa Đẹp đền thờ đặng xin bố thí; nên đều bỏ ngõ và sững sờ về việc đã xảy đến cho người. Người ấy đang cầm tay Phi-e-rơ và Giăng, thì cả dân chúng lấy làm lạ, chạy đến cùng các người đó ở nơi hiên cửa gọi là Sa-lô-môn. Phi-e-rơ thấy vậy, bèn nói với dân chúng rằng: Hỡi người Y-sơ-ra-ên, sao các người lấy làm lạ về việc vừa xảy đến? Sao các người ngó sững chúng ta, dường như chúng ta đã nhờ quyền phép hay là nhân đức riêng của mình mà khiến người này đi được vậy? Đức Chúa Trời của Áp-ra-ham, Y-sác và Gia-cốp, Đức Chúa Trời của tổ phụ chúng ta đã làm vinh hiển đầy tớ Ngài là Đức Chúa Jêsus, là Đấng mà các người đã bắt nộp và chối bỏ trước mặt Phi-lát, trong khi người có ý tha Ngài ra. Các người đã chối bỏ Đấng Thánh và Đấng Công bình mà xin tha một kẻ giết người cho mình; các người đã giết Chúa của sự sống mà Đức Chúa Trời đã khiến từ kẻ chết sống lại, và chúng ta là người làm chứng về điều đó. Ấy là bởi đức tin trong Danh Ngài, nên Danh Ngài làm cho vững người này là người các người thấy và biết; nghĩa là đức tin bởi Ngài mà ra, đã ban cho người này sự mạnh khỏe trọn vẹn, tại trước mặt hết thảy các người. Hỡi anh em, bây giờ ta biết anh em và các quan của anh em, vì lòng ngu dốt nên đã làm điều đó. Nhưng Đức Chúa Trời đã dùng cách đó mà làm cho ứng nghiệm Lời Ngài phán tiên tri bởi miệng các đấng tiên tri rằng Đấng Christ của Ngài phải chịu đau đớn. Vậy, các người hãy ăn năn và trở lại, đặng cho tội lỗi mình được xóa đi, hầu cho kỳ thơ thái đến từ Chúa, và Chúa sai Đấng Christ đã định cho các người, tức là Jêsus, mà trời phải rước về cho đến kỳ muôn vật đổi mới, là kỳ mà Đức Chúa Trời thuở xưa đã phán trước bởi miệng các thánh tiên tri. Môi-se có nói rằng: Chúa là Đức Chúa Trời chúng ta sẽ dấy lên trong anh em các người một Đấng tiên tri như ta; các người phải nghe theo mọi điều Ngài sẽ phán dặn. Hễ ai không nghe Đấng tiên tri ấy sẽ bị truất khỏi dân sự. Hết thảy các tiên tri đã phán, từ Sa-mu-ên và các đấng nối theo người, cũng đều có rao truyền những ngày này nữa. Các người là dòng dõi của các đấng tiên tri, và của giao ước Đức Chúa Trời đã lập với tổ phụ chúng ta, khi Ngài phán cùng Áp-ra-ham rằng: Các dân thiên hạ sẽ nhờ dòng dõi người mà được phước. Đức Chúa Trời đã dấy Đầy tớ Ngài lên, rồi trước hết sai Người xuống ban phước cho các người, mà dặt ai nấy trong bọn các người xây lại khỏi tội ác mình.

Chữ kỳ thơ thái - the times of refreshing^{G403} chép trong câu 20 trên, đó là chữ ἀναψυχῆς - anapsuxis, số 403 ra từ chữ ἀναψύχω - anapsucho, số 404 của tiếng Hy-lạp, có nghĩa là: *phục hồi sự sống, sự phục hưng, sự làm cho tươi mới lại, sự làm cho tỉnh lại, sự nhắc lại, sự làm cho nhớ lại, sự phục hồi sức lực*;

Chữ kỳ đổi mới - the times of restitution^{G605} chép trong câu 21 trên, đó là chữ ἀποκατάστασις - apokatastasis, số 605 ra từ chữ ἀποκαθίστημι - apokathistemi, số 600 của tiếng Hy-lạp, có nghĩa là: *sự hoàn nguyên, sự phục hồi lại tình trạng lúc đầu tiên, sự sửa chữa lại, sự phục hồi lại như lúc ban đầu về mối quan hệ, về nơi chốn, về thời gian; sự chấm dứt những sự gây thiệt hại, gây hư hỏng, gây chia rẽ, gây thất bại*;

Kỳ thơ thái, kỳ đổi mới muôn vật đã được nhắc lại qua môn đồ của Đức Chúa Jêsus Christ đó là sự nhắc lại Lời Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã định từ lúc ban đầu, trong ngày thứ Ba của cuộc sáng thế.

Sáng thế ký 1:9: Đức Chúa Trời lại phán rằng: Những nước ở dưới trời phải tụ lại một nơi, và phải có chỗ khô cạn bày ra; thì có như vậy.

Bản King James version chép: ⁹And God^{H430} said^{H559}, Let the waters^{H4325} under^{H8478} the heaven^{H8064} be gathered^{H6960} together unto one^{H259} place^{H4725}, and let the dry^{H3004} land appear^{H7200}: and it was so^{H3651}.

Chỗ **khô cạn** - the dry^{H3004} land chép trong câu 9 trên, đó là chữ יַבְשָׁה - yabbashah, số 3004 ra từ chữ יָבֵשׁ - yabesh, số 3001 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *đất bị khô cạn, khô cạn; bị hồ thẹn, bị xấu hổ, bị bối rối, bị lộn xộn, bị chán nản, bị thất vọng, bị tàn héo, bị tiêu tụy, tiêu tan hy vọng;*

Chữ **bày ra** - appear^{H7200} chép trong câu 9 trên, đó là chữ הֵרָא - ra'ah, số 7200 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự nhìn thấy, sự nhìn vào, sự xem xét kỹ, sự kiểm tra, sự quan sát, sự quan tâm đến, sự nhận xét, sự theo dõi, sự chú ý đến, sự chuẩn bị, sự dự phòng, sự tôn trọng, sự thấy trước, sự dự kiến trước, sự biểu lộ ra;*

Chữ **thì có như vậy** - it was so^{H3651} chép trong câu 9 trên, đó là chữ כֵּן - kên, số 3651 ra từ chữ כִּן - kun, số 3559 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *đặt thẳng đứng, đúng như vậy và thời gian, nơi chốn; để xây dựng, để đứng thẳng lên, để được thiết lập, để được sửa chữa, được áp dụng, được xác nhận, được sửa soạn, được thịnh vượng, được buộc chặt, được chắc chắn, được trang bị, được cố định, được xứng đáng, được cung cấp lương thực cho, được vững vàng, được ổn định;*

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán rằng, những sự Ngài đã làm nên, đã phán đó phải được hoàn thành và đã được làm xong trong kỳ đã định của Đức Chúa Trời.

Sự mưu luận của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời là không thể dò được, nhưng Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời sẽ chỉ tỏ ra cho những người nào có lòng kính sợ Danh Ngài và yêu mến Lời của Ngài, hầu cho ngọn đèn của Đức Giê-Hô-Va nơi linh hồn người đó được thấp sáng trở lại mà hiểu được và những sự thuộc về sự sống từ nơi Ngài mà được sự sống đời đời, vì Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời là sự yêu thương và sự yêu thương của Đức Giê-Hô-Va được tỏ ra đúng kỳ mà Ngài đã định đó được gọi là **kỳ hoán cải** và **kỳ hoán cải đến**, thì **kỳ đổi mới**, **kỳ làm cho tươi mới** cũng đến với những người nào xứng đáng cho được nhận lãnh những sự đó.

Hê-bơ-rơ 9:1-10: **Ước trước cũng có những luật về việc thờ phượng và một nơi thánh dưới đất. Vả, một đền tạm đã dựng lên: phần thứ nhất gọi là nơi thánh, có chân đèn, bàn và bành bày ra; rồi đến phía trong màn thứ hai, tức là phần gọi là nơi rất thánh, có lư hương bằng vàng và hòm giao ước, toàn bọc bằng vàng. Trong hòm có một cái bình bằng vàng đựng đầy ma-na, cây gậy trở hoa của A-rôn, và hai bảng giao ước; phía trên có hai ché-ru-bin vinh hiển, bóng nó che phủ nơi chuộc tội. Nhưng đây không phải dịp kể các điều đó cho rõ ràng. Các vật đã sắp đặt như vậy, hằng ngày những thầy tế lễ vào phần thứ nhất trong đền tạm, đặt làm trọn việc tế lễ; nhưng, phần thứ hai, thì mỗi năm một lần chỉ một mình thầy tế lễ thượng phẩm vào, chẳng bao giờ mà không đem huyết dâng vì chính mình và vì sự lầm lỗi dân chúng. Đức Thánh Linh lấy đó chỉ ra rằng hễ đền tạm thứ nhất đang còn, thì đường vào nơi rất thánh chưa mở. Ấy là một hình bóng chỉ về đời bây giờ, để tỏ rằng các lễ vật và của lễ thiêu dâng đó, không có thể làm cho kẻ thờ phượng được vẹn lành về lương tâm. Đó chẳng qua là mạng lệnh của xác thịt, cũng như các lễ ăn, uống, rửa sạch, chỉ lập cho đến kỳ hoán cải vậy.**

Chữ **kỳ hoán cải** - the time of reformation^{G1357} chép trong câu 10 trên, đó là chữ διόρθωσις - diorthosis, số 1357 của tiếng Hy-lạp, có nghĩa là: *sự đuổi thẳng ra hoàn toàn, sự sửa chữa lại cho thẳng, cho đúng với nguyên bản, sự tu bổ lại, sự sửa chữa lại cho giống hệt như lúc ban đầu, sự phục hồi theo tình trạng ban đầu;*

Lời của Đức Chúa Trời là trọn vẹn, hoàn hảo bởi Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời là Đấng toàn năng, nên ngay từ lúc ban đầu Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã biết trước về sự sa ngã của các tạo vật mà Ngài đã dựng nên nơi thiên đàng và sự chết của loài người nơi vườn Ê-đen của Ngài, nên trong ngày thứ Ba của cuộc sáng thế, Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã định cho kế hoạch tìm một dòng dõi thánh của Ngài một kỳ Ngài sẽ huỷ phá công việc của ma quỷ thông qua sự chết của Con một Ngài, là Đức Chúa Jêsus Christ và Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã quyết định lập Con một Ngài làm Thầy tế lễ thượng phẩm cho đến đời đời và qua chức vụ Thầy tế lễ thượng phẩm này mà những sự sâu nhiệm, là Lời hằng sống và bền vững của Đức Chúa Trời sẽ được bày tỏ ra và tất cả mọi sự mà ma quỷ đã lừa dối những người không có lòng kính sợ Danh Đức Giê-Hô-Va mà làm cho Lời của Đức Chúa Trời ra sự nói dối, sẽ được phục hồi lại, hầu cho linh hồn của những người nào có lòng tìm kiếm Đức Chúa Trời và hết lòng trở lại cùng Ngài, sẽ được hiểu biết những sự đã được giấu kín mà được nên thánh và được vào trong Nước Thiên đàng của Ngài.

Thi-Thiên 110:1-7: **Đức Giê-hô-va phán cùng Chúa tôi rằng: Hãy ngồi bên hữu Ta, cho đến chừng Ta đặt kẻ thù nghịch người làm bệ chân cho người. Đức Giê-hô-va từ Si-ôn sẽ sai đến cây phủ việt về sự năng lực người; Hãy cai trị giữa các thù nghịch người. Trong ngày quyền thế Chúa, dân Chúa tình nguyện lại đến; Những kẻ trẻ tuổi người mặc trang sức thánh cũng đến cùng người như giọt sương bởi**

lòng rạn đông mà ra. Đức Giê-hô-va đã thề, không hề đổi ý, rằng: Người là thầy tế lễ đời đời, tùy theo ban Mê-ni-xê-đéc. Chúa ở bên hữu người sẽ chà nát các vua trong ngày Ngài nổi giận. Ngài sẽ đoán xét các nước, làm khắp nơi đầy xác chết; Cũng sẽ chà nát kẻ làm đầu của nước lớn. Ngài sẽ uống nước khe trong đường, và nhân đó ngược đầu lên.

Ê-sai 58:11-12: Đức Giê-hô-va sẽ cứ dắt đưa người; làm cho người no lòng giữa nơi khô hạn lớn; làm cho cứng mạnh các xương người, người sẽ như vườn năng tươi, như nước suối chẳng hề khô vậy. Những kẻ ra từ người sẽ dựng lại nơi đổ nát ngày xưa; người sẽ lập lại các nền của nhiều đời trước. Người ta sẽ xưng người là Kẻ tu bổ sự hư hoại, và là Kẻ sửa đường lại cho người ở.

Xa-cha-ri 9:9-16: Hỡi con gái Si-ôn, hãy mừng rỡ cả thể! Hỡi con gái Giê-ru-sa-lem, hãy trỗi tiếng reo vui! Đây, Vua người đến cùng người, Ngài là công bình và ban sự cứu chuộc, nhu mì và cưỡi lừa, tức là con của lừa cái. Ta sẽ trừ tuyệt xe cộ khỏi Êp-ra-im, và ngựa khỏi Giê-ru-sa-lem; cung của chiến trận cũng sẽ bị trừ tiệt, và Ngài sẽ phán sự bình an cho các nước; quyền thế Ngài sẽ trải từ biển này đến biển kia, từ sông cái cho đến các đầu cùng đất. Còn người cũng vậy, vì cơ huyết của sự giao ước người, thì Ta tha những kẻ bị tù của người ra khỏi hố không có nước. Hỡi những kẻ tù có trồng cây, các người khá trở về nơi đồn lũy, chính ngày nay Ta rao rằng sẽ báo trả cho người gấp hai. Ta giương Giu-đa ra cho Ta như cái cung, và Êp-ra-im như tên của nó; Ta sẽ thúc giục con trai người, hỡi Si-ôn, nghịch cùng con trai người, hỡi Gia-van; và Ta sẽ khiến người như gươm của người mạnh bạo. Bấy giờ Đức Giê-hô-va sẽ được thấy trên chúng nó, tên Ngài sẽ phát ra như chớp; Chúa Giê-hô-va sẽ thổi kèn, và đi với gió lốc phương nam. Đức Giê-hô-va vạn quân sẽ bảo hộ chúng nó, chúng nó sẽ nuốt và giày đạp những đá ném bởi trăn; chúng nó sẽ uống và làm ồn ào như người say, sẽ được đầy dẫy như bát, như các góc bàn thờ. Trong ngày đó, Giê-hô-va Đức Chúa Trời chúng nó sẽ giải cứu dân mình như là bầy chiên, như những đá của mũ triều thiên sẽ được cất lên trên đất.

Ma-thi-ơ 21:1-9: Vừa khi Đức Chúa Jê-sus cùng môn đồ gần đến thành Giê-ru-sa-lem, và đã tới thành Bê-pha-giê, bên núi Ô-li-ve rồi, thì Ngài sai hai môn đồ, mà phán rằng: Hãy đi đến làng ở trước mặt các người, tức thì sẽ gặp một con lừa cái bị cột, với một con lừa con; hãy mở ra và dắt đến cho Ta. Nếu có ai nói chi với các người, hãy trả lời rằng Chúa cần dùng hai con lừa đó; tức thì họ sẽ gửi lừa đi. Và, điều ấy xảy ra để cho ứng nghiệm lời của đấng tiên tri rằng: Hãy nói với con gái thành Si-ôn rằng: Đây, Vua của người đến cùng người, nhu mì, cưỡi lừa và lừa con, là con của lừa cái mang ách. Hai môn đồ bèn đi, và làm y theo Lời Đức Chúa Jê-sus đã dạy. Hai người dắt lừa cái và lừa con, trải áo mình trên lưng lừa, và nâng Ngài cưỡi lên. Bấy giờ phần nhiều trong đám dân đông trải áo mình trên đường; kẻ khác chặt nhánh cây mà rải ra giữa đường. Đoàn dân đi trước và theo sau đều kêu lên rằng: Hô-sa-na con vua Đa-vít! Đáng khen ngợi cho Đấng nhân Danh Chúa mà đến! Hô-sa-na ở trên nơi rất cao!

Trước khi trở về thiên đàng với Đức Chúa Cha, Đức Chúa Jê-sus đã phán với các môn đồ của Ngài về việc Thần Lẽ thật sẽ đến và Thần Lẽ thật sẽ dẫn họ và những người thuộc về Ngài vào trong các Lẽ thật của Đức Chúa Trời và nhờ được biết các Lẽ thật đó mà linh hồn những người đó sẽ được nên thánh và sẽ được vào trong Nước của Đức Chúa Jê-sus Christ.

Giăng 16:12-16: Ta còn có nhiều chuyện nói với các người nữa; nhưng bây giờ những điều đó cao quá sức các người. Lúc nào Thần lẽ thật sẽ đến, thì Ngài dẫn các người vào mọi lẽ thật; vì Ngài không nói tự mình, nhưng nói mọi điều mình đã nghe, và tỏ bày cho các người những sự sẽ đến. Ấy chính Ngài sẽ làm sáng Danh Ta, vì Ngài sẽ lấy điều thuộc về Ta mà rao bảo cho các người. Mọi sự Cha có, đều là của Ta; nên Ta nói rằng Ngài sẽ lấy điều thuộc về Ta mà rao bảo cho các người vậy. Còn ít lâu các người sẽ chẳng thấy Ta; rồi ít lâu nữa các người lại thấy Ta, vì Ta đi về cùng Cha.

Lu-ca 22:28-30: Còn như các người, đã bền lòng theo Ta trong mọi sự thử thách Ta, nên Ta ban nước cho các người, cũng như Cha Ta đã ban cho Ta vậy, để các người được ăn uống chung bàn trong nước Ta, và được ngồi ngai để xét đoán mười hai chi phái Y-sơ-ra-ên.